

[21]

HET MAGAZINE VAN METROPOOLREGIO EINDHOVEN

januari 2022

DE RESULTATEN VAN
3 JAAR SAMENWERKEN
OP ECONOMIE,
ENERGIETRANSITIE,
MOBILITEIT
EN TRANSITIE
LANDELIJK
GEBIED

Interviews,
achtergronden,
feiten & cijfers
en meer

John Jorritsma,
voorzitter MRE:
'Grote kansen vragen
om het oog op
de bal te houden'

.....

Raadstafel21:
ambassadeurs van
de samenwerking

.....

Elly Blanksma,
burgemeester van
Helmond: 'Wat ben
ik trots dat ik hier
woon, werk en leef'

.....

Stimuleringsfonds
als vliegwiel voor
innovatie

.....

COLOFON

Tekst

Annie creatief tekstwerk
Antoinette van der Vorst

Vormgeving

Volle-Kracht
Marcel Sloots

Fotografie

Berry de Jong

Overige fotografie

Wiep van Apeldoorn (p. 3)
Chantal van dan Eijnden (p. 5)
José Berlage-Veldhuizen (p. 8, 30)
Bart van Overbeeke (p. 16)
Pieter Goossens (p. 21)
www.eye-catch.net (p. 28)
Marco Magielse (p. 33)
Andrew George (p. 42)
*Overige fotografen die niet bekend
zijn bij de redactie.*

Eindredactie

J-L. Withaar
Sietske van der Velden
Ronald Kraus
Berry de Jong
Marlies Geurts
Chantal van den Eijnden
Maikel Denissen

Metropoolregio Eindhoven

Postadres

Postbus 985
5600 AZ Eindhoven

Bezoekadres

Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven

040 - 2 594 594

info@metropoolregioeindhoven.nl
www.metropoolregioeindhoven.nl

**METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN**

Foto: High Tech Campus is tijdens Glow 2021

Ik ben omdat wij zijn

U bladert door het eerste magazine van de Metropoolregio Eindhoven. Na drie jaar uitvoering van het Samenwerkingsakkoord is het tijd om terug te blikken én vooruit te kijken naar wat we samen bereiken, en naar wat er voor ons ligt.

Onze regio kent een lange traditie van samenwerking. Samen staan we sterk in het aanpakken van de opgaven waar onze regio voor staat. Het is geen toeval dat regio Eindhoven de mainportstatus heeft. We vinden elkaar, bereiken doelen en stellen steeds weer nieuwe ambities om de volgende stap te zetten. Want we willen altijd verder, er blijft altijd wat te dromen.

Als samenwerkingsverband van 21 gemeenten werken we aan een regio waar het goed wonen, werken en leven is. De burgemeesters, wethouders, raadsleden, ambtenaren en al die andere partijen die samenwerken, doen dat stuk voor stuk met grote betrokkenheid en gedrevenheid. We bereiken dingen omdat we het niet alleen, maar samen doen.

We kijken terug naar het Streefbeeld Landelijk Gebied dat we opstelden en nu gaan uitvoeren. Naar al die zaken die we op het gebied van economie en mobiliteit hebben bereikt. Naar de Regionale Energiestrategie, waarmee we ons inzetten voor een duurzame energievoorziening in onze regio. We staan ook stil bij het Stimuleringsfonds, waarmee we veel ondernemers in de regio konden ondersteunen bij het waarmaken van innovatieve samenwerkingsprojecten. En bij Landgoed Gulbergen, waar een grote opgave ligt om het gebied een passende bestemming te geven. Daarnaast kijken we naar de toekomst, aan de hand van de grote ontwikkelingen die we voor de komende jaren zien.

Wat we bereiken en hoe dat ging, leest u in de interviews. Verhalen van bestuurders en andere betrokkenen die zich elke dag met passie inzetten voor de regio. Niemand kan beter een beeld schetsen van de resultaten van de MRE dan zij. We zijn trots op die resultaten. Want zonder elkaar zou onze sterke regio niet zijn wat hij nu is.

We staan aan de vooravond van een nieuwe fase met gemeenteraadsverkiezingen en (gedeeltelijk) nieuwe raden en wethouders. En straks een nieuw samenwerkingsakkoord vol plannen voor de regio, nieuw én bestaand. We gaan daarmee het komende jaar met elkaar aan de slag. In het volgende MRE-magazine komen we daar uitgebreid op terug.

Jannet Wiggers

Directeur Metropoolregio Eindhoven

INHOUD

In dit magazine vindt u persoonlijke verhalen, achtergronden en resultaten van drie jaar samenwerken binnen de MRE. We kijken terug én blikken vooruit.

5 VRAGEN AAN JOHN JORRITSMA

06

'We zijn uniek door de balans van kennisintensieve maakindustrie én een prachtig kwalitatief hoogwaardig landelijk gebied.'

RAADSTAFEL21

08

Schakel, sparringpartner en verbinder. Met raadsleden als ambassadeurs van de samenwerking.

Samen
staan we
sterk!

THEMA ECONOMIE

10

Stijn Steenbakkers over Brede Welvaart, resultaten en de Corona Herstelaanpak.

'Economie stopt niet bij gemeentegrenzen, niet bij het stedelijk gebied en ook niet op MRE-niveau. Er is één ding dat deze regio telkens weer succesvol maakt, en dat is samenwerking.'

STIMULERINGSFONDS

14

Het Stimuleringsfonds subsidieert innovatieve samenwerkingsprojecten. Al veel bedrijven konden zo briljante ideeën tot leven brengen die bijdragen aan onze economische groei én aan het leven van onze inwoners. Van kipcaravan tot implantaat tegen migraine.

ONTWIKKELINGEN EN OPGAVEN

16

Blik op de toekomst: de grote ontwikkelingen en opgaven voor onze regio. Kijken door de bril van Brede Welvaart en de regio als samenhangend geheel.

THEMA MOBILITEIT

18

Mathijs Kuijken over snelfietspaden, 1 regionale mobiliteitsagenda en het mobiliteitsstreefbeeld.

'Als gemeenten werkten we al langer samen op het thema mobiliteit, en de afgelopen vier jaar is dat geïntensiveerd. Dat moet ook: door de gigantische ontwikkeling van de Brainportregio komt er een enorme druk op mobiliteit.'

ELLY BLANKSMA OVER SAMENWERKEN

22

Ze is 'groot fan' van de Metropoolregio Eindhoven: Elly Blanksma. Als burgemeester van Helmond is ze vicevoorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur van de MRE. Een gesprek over samenwerken en de kunst om over grenzen heen te kijken.

THEMA ENERGIETRANSITIE

26

Frans Kuppens over de Regionale Energiestrategie en het proces dat daaraan vooraf ging.

'De energietransitie is een taak van ons allemaal. De urgentie is voelbaar. Deze opdracht kun je als individuele gemeente onmogelijk alleen invullen.'

LANDGOED GULBERGEN

32

Frank van der Meijden over Landgoed Gulbergen: 'Je moet de guts hebben om hier iets goeds van te maken. Dat zijn we de regio en de generaties na ons verplicht.'

JANNET WIGGERS OVER TEAM MRE

34

De 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven 'zijn' de samenwerking. Team MRE faciliteert en organiseert de samenwerking. Directeur Jannet Wiggers licht toe. 'Samenwerken lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet.'

THEMA TRANSITIE LANDELIJK GEBIED

36

Fons d'Haens over het Streefbeeld Landelijk Gebied en NOVI-gebied De Peel.

'Er is in het landelijk gebied zoveel moois om aan te werken. Prachtige natuur, bereikbaar voor al onze inwoners, met daarin een krachtige agrarische sector. De Brainportregio kan niet zonder de kwaliteiten van het landelijk gebied.'

RHCE

40

Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven herbergt informatie uit het verleden en stelt informatie veilig voor de toekomst. De rode draad in onze regio? 'Samen sta je sterk.'

24 Ontmoeten en kennisdelen in beeld

30 Het leven is goed in 't Brabantse land...
Wat is jouw favoriete plek in de regio?

42 Hoe staat het met de financiën?
MRE financieel gezond

43 A day in the life, column van
Marlies Geurts

44 Gedicht - Merel Morre

‘Ik ben trots op onze status als Brainportregio en onze nationale actieagenda. En nog specifiek de bevestiging daarvan in het nieuwe regeerakkoord’

5 vragen aan John Jorritsma, voorzitter Metropoolregio Eindhoven

Grote kansen vragen om ‘het oog op de bal te houden’

Wat is de rol van de voorzitter van de Metropoolregio?

“Ik ben het boegbeeld naar buiten toe. Overal waar ik aan tafel zit, leg ik het belang van onze regio neer. We zijn uniek door de balans van kennisintensieve maakindustrie én een prachtig kwalitatief hoogwaardig landelijk gebied. Ik ben ook voorzitter van Brainport. Door die combinatie hebben we korte lijntjes in onze triple helix samenwerking. Ik zou nergens zijn zonder het team van collega-bestuurders in de regio. Ik ben dan wel de voorzitter maar we doen het samen.”

Wat is het belangrijkste resultaat van de afgelopen jaren?

“Ongetwijfeld zullen de inhoudelijke bestuurders de successen op de thema’s mobiliteit, economie, transitie landelijk gebied en de energietransitie noemen in dit magazine. Ik wil ook het Stimuleringsfonds noemen. De afgelopen jaren hebben we door het verlenen van zo’n 20 miljoen euro aan subsidie een investering uitgelokt van ruim het drievoudige: 61 miljoen. Het gaat om start-ups die oplossingen bedenken voor de maatschappelijke opgaven van morgen. De NXP’s en Lightyears van de toekomst.”

Waar ben je het meest trots op?

“Op onze status als Brainportregio en onze nationale actieagenda. En nog specifiek de bevestiging daarvan in het nieuwe regeerakkoord. Onze regio is ook in Den Haag ‘top of mind’. Daardoor stromen vele miljoenen de regio in en dat is goed voor het economisch klimaat maar draagt ook veel verder dan dat. De Brede Welvaart in Brabant, en met name Noordoost- en Zuidoost-Brabant is hoger dan in veel andere gemeenten in Nederland (cijfers CBS). Ook ben ik trots op de betrokkenheid van de gemeenteraden. Met de Raadstafel21 hebben zij initiatief genomen en zich ontwikkeld tot echte ambassadeurs van onze samenwerking.

Natuurlijk blijft het lastig, soms zelfs stroperig, om altijd met 21 gemeenten zo gedraaid te komen dat we een gezamenlijk besluit nemen. Soms willen we allemaal dat het sneller gaat, maar door samenwerken komen we uiteindelijk verder.”

Hoe zijn de resultaten met samenwerking tot stand gekomen?

“We komen uit een periode waarin we vanuit een zelfkritische blik naar elkaar én naar onze samenwerking hebben gekeken; waar ligt de focus, waar het eigenaarschap? Daar hebben we van geleerd. De inhoudelijke portefeuillehouders van alle 21 gemeenten zijn nu veel beter aangehaakt en de rol van de raadsleden is via de Raadstafel21 doorontwikkeld. De resultaten zijn ook de verdienste van de vooruitgeschoven posten, de ‘rayonhoofden’, op de thema’s. Zij hebben als voorzitters en vice-voorzitters van de thema’s er ontzettend hard aan getrokken om iedereen mee te laten doen. De Regionale Energiestrategie, een complex dossier met veel belangen, vraagt om het zorgvuldig op tafel krijgen van alle belangen van de gemeenten. Dat heeft tijd nodig.”

Wat zijn belangrijke onderwerpen voor de nabije toekomst?

“Door onze groei voelen we ook steeds meer de ‘schaarste’. De groei van bedrijvigheid, banen en welvaart betekent ook een groeiende behoefte aan mensen, materialen, ruimte voor wonen, leefbaarheid, nieuwe bedrijfslocaties, slimmere bereikbaarheid en een passende sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Het tempo waarmee we hier invulling aan kunnen geven, is onvoldoende om de dagelijkse praktijk bij te benen. Daarbij vragen ook maatschappelijke vraagstukken en klimaatverandering meer aandacht. Wij moeten vooruitkijken en meer dan ooit samenwerken om dit, in de hoogste versnelling, op te pakken. Dus moeten we er aan werken om de beste te worden in onze samenwerking, en moeten we in MRE-verband naar de ‘Champions League’ in samenwerking én ... met het oog altijd op de bal.”

Raadstafel21: schakel, sparringpartner en verbinder

Hij heeft een vaste plaats binnen de MRE: de Raadstafel21. De 42 raadsleden in het overlegplatform zijn ambassadeur voor hun eigen gemeenteraden, wisselen van gedachten met de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen (poho's) en vormen een klankbord. Samen vervullen ze zo een belangrijke rol in de regionale samenwerking.

Ton van Happen, voorzitter van de Raadstafel21 en raadslid in Geldrop-Mierlo, is vanaf het begin bij de Raadstafel21 betrokken. Hij is trots op wat er sinds de oprichting acht jaar geleden is bereikt. "In het begin was de Raadstafel alleen procesmatig betrokken. Dat leidde tot onvrede: als je het alleen maar kunt hebben over hoe en wanneer gemeenteraden betrokken worden bij regionale vraagstukken, voegt dat weinig toe aan de samenwerking. In 2018 hebben we daarom afgesproken dat leden veel meer de ambassadeursrol voor hun eigen gemeenteraden zouden gaan vervullen. Dat werkt, en daar ben ik heel trots op."

VERANKERD IN DE SAMENWERKING

De Raadstafel21 heeft inmiddels een vaste plaats gekregen in de Gemeenschappelijke Regeling. "Onze positie is dus verankerd in de samenwerking. We geven geen inhoudelijke adviezen en hebben geen besluitvormende bevoegdheden, maar fungeren als klankbord voor de poho's. We vergaderen vier keer per jaar en bij iedere vergadering is er een poho-voorzitter bij. Zo kunnen we van gedachten wisselen over zaken waar zij tegenaan lopen, en krijgen we informatie over ontwikkelingen."

De leden van de Raadstafel21 vervullen een steeds belangrijkere en erkende rol binnen hun eigen raden, vertelt Ton. "Gemeenteraden zitten verschillend in de regionale samenwerking. Niet iedere raad vindt het een even belangrijk item. Toch zie ik dat er binnen de meeste raden wel gekeken wordt naar de leden van de Raadstafel21 als het om regionale onderwerpen gaat."

MEER BETROKKEN

Ton is heel blij dat de Raadstafel21 bestaat. "De MRE is een grote netwerksamenwerking en die manier van samenwerken is bijzonder. De Raadstafel21 verankert de betrokkenheid van de gemeenteraden binnen die regionale samenwerking. In het verleden hadden raadsleden vaak het gevoel dat alles al besloten was, en dat de raad 'bij het kruisje mocht tekenen'. Ook omdat er weinig zicht was bij raadsleden op 'hoe functioneert nou zo'n gemeenschappelijke regeling? Waarom kost dat zoveel geld?' Wij zorgen ervoor dat raden meer vanaf het begin bij het proces betrokken zijn, en dat voorzitters van de poho's draagvlak kunnen creëren."

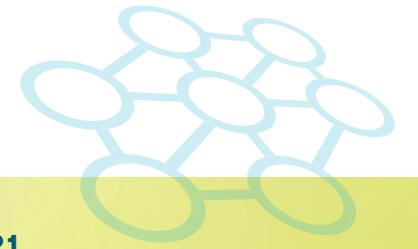
METROPOOLCONFERENTIES

Twee keer per jaar organiseert de MRE de Metropoolconferentie. Bijeenkomsten waarbij alle raadsleden uit de 21 gemeenten welkom zijn. "De Raadstafel21 denkt mee over de invulling van die conferenties. Zo zorgen we ervoor dat de bijeenkomsten ook interessant zijn voor raadsleden om naartoe te komen. Ook dat leidt weer tot meer betrokkenheid van raadsleden bij de regionale samenwerking."

VERDER KIJKEN

En die regionale samenwerking is heel belangrijk, vindt Ton. "De grote opgaven in de regio kunnen we alleen maar gezamenlijk invullen. Kijk naar het thema mobiliteit: als er bijvoorbeeld een snelfietspad tussen Helmond en Eindhoven moet komen, gaat dat door verschillende gemeenten heen. Dat kan alleen als je verder kijkt dan je eigen grenzen. Mensen in de regio maken gebruik van voorzieningen in de hele regio. Zij kijken niet naar gemeentegrenzen. Je moet automatisch meer met elkaar samenwerken om er gezamenlijk beter van te worden. Naarmate gemeenten kleiner zijn, zit er ook minder deskundigheid in de eigen gemeente. Door goed regionaal samen te werken kun je je kennis verbreden en vergroten. Daar zijn we vanuit onze ambassadeursrol continu mee bezig."

'De Raadstafel21 verankert de betrokkenheid van de gemeenteraden binnen de regionale samenwerking'

RAADSTAFEL21

De Raadstafel21 bestaat uit 42 leden, 2 raadsleden uit elke gemeente binnen de MRE. De groep komt 4 keer per jaar bij elkaar en fungeert als overlegplatform voor raadsleden van de 21 gemeenten. Doel is het goed kunnen vervullen van de kaderstellende en controlerende rol van de raden in de samenwerking. De leden zijn de 'voelspriet' van de MRE naar gemeenteraden en andersom. De Raadstafel21 is:

- Schakel tussen gemeenteraden en Metropoolregio.
- Sparringpartner voor de portefeuillehoudersoverleggen (poho's) en de voorzitter en vicevoorzitter van het poho.
- Verbinder tussen college en raad.
- Klankbord bij de voorbereiding van de Metropoolconferenties.

De leden doen dit door:

- Het bevorderen van informatie-uitwisseling tussen lokale portefeuillehouders en raadsleden over regionale opgaven.
- Het bevorderen van kennisdeling tussen gemeenteraden.

‘Er is één ding dat deze regio telkens weer succesvol maakt, en dat is samenwerking’

Stijn Steenbakkers | voorzitter portefeuillehoudersoverleg economie

‘Binnen het thema economie is er geleverd. En hóe.’

Het verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda, bevorderen van kennis en innovatie via het Stimuleringsfonds én het versterken van de basiseconomie in de regio. Dat zijn kortweg de opgaven waar de Metropoolregio Eindhoven aan werkt binnen het thema economie. Stijn Steenbakkers, wethouder in Eindhoven, is de bestuurlijk trekker van dit thema en voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (poho) economie waarin 21 wethouders economie samenwerken. Een gesprek over de resultaten, brede welvaart en trots.

Wat is er de afgelopen jaren gedaan en bereikt op het thema economie?

“Wat mij betreft heeft het poho buitengewoon succesvol gefunctioneerd. Praatclubjes hebben we genoeg. Er moet ook écht iets uitkomen. In dit poho, in deze regio, is er geleverd. En hóe. Met de 21 gemeenten hebben we een meerjarencader vastgesteld met een meerjarenfinanciering voor ons regionaal Brainport-programma. We zijn nu ook veel meer verbonden met de Brainport Nationale Actieagenda, die de hoofdstrategie van onze regio vormt ten opzichte van Den Haag. Dan het Stimuleringsfonds, waarmee we met subsidies ons innovatief ecosysteem aanjagen en innovatieve projecten steunen. Ook het afgelopen jaar hebben we weer meer mooie dingen mogen ondersteunen, bijvoorbeeld de AI hub op de High Tech Campus. Elke gemeente binnen de MRE heeft zijn eigen mooie voorbeelden. De wethouders economie vervullen hun ambassadeursfunctie naar de bedrijven in hun gemeenten steeds beter. Ze zien in: in mijn gemeenten zitten ook echt bedrijven die bijdragen aan dat Brainport-ecosysteem. Wat betreft de laatste pijler binnen ons thema was het een bijzonder jaar. Ik ben heel erg trots op het feit dat we als eerste regio in Nederland geld (zo'n 2 miljoen) hebben weten vrij te maken voor een corona-herstelagenda voor ons MKB. Samen hebben we scherpe keuzes gemaakt in hoe we ons brede MKB écht kunnen ondersteunen door nú te investeren, juist tijdens die coronacrisis. Denk aan zaken op het gebied van digitalisering en een leven lang leren. We hebben ook duidelijk bepaald wat we niet doen. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van centrumgebieden, waar iedere gemeente zelf voor aan de lat staat.”

Ook het thema ‘brede welvaart’ is op de agenda gezet. Waarom?

“Twee jaar geleden zijn we in het poho begonnen met de discussie ‘hoe kijk je nou tegen economische groei aan, wat is dat nu precies?’ Daarbij hebben we het thema brede welvaart heel nadrukkelijk op de agenda gezet. Want welvaart hangt af van veel meer dan geld verdienen alleen. Brede welvaart is nu echt onderdeel van de bril waardoor de regio naar de toekomst kijkt. Dat zie je ook terug in de nieuwe strategie en de plannen die we voor de komende jaren maken.”

Waar ben je trots op?

“Ik zie een poho dat écht samen optrekt, niet elkaars concurrent is, maar van elkaar leert en profiteert. En dat is volgens mij precies zoals het moet zijn. Ik merk dat het ook in Den Haag tot complimenten leidt, hoe wij het in deze regio samen doen. Dat toont wel aan hoe goed de samenwerking loopt. Alle wethouders weten elkaar te vinden, en de samenwerkingsverbanden Brainport en MRE lopen goed. We hebben focus op drie gebieden en daar werken we aan. Dan lukt het dus ook om echt iets te bereiken.”

Wat drijft jou om dit regionale werk te doen naast je lokale werk als wethouder?

“Economie stopt niet bij gemeentegrenzen. Het stopt niet bij de gemeente Eindhoven, niet bij het stedelijk gebied en ook niet op MRE-niveau. Er is één ding dat deze regio telkens weer succesvol maakt, en dat is samenwerking. Daarin is de stad afhankelijk van de randgemeenten en de randgemeenten van de stad. Ik vind het een eer dat ik voorzitter mag zijn van dit portefeuillehoudersoverleg. Ook door de fantastische bezoeken die we tijdens onze overleggen hebben gebracht aan al die bedrijven die onze regio verder brengen en succesvol maken.”

‘Praatclubjes hebben we genoeg. Er moet ook écht iets uitkomen’

Eric Tielemans | managing director Demcon Advanced Mechatronics

‘Een goede toekomst gaat niet om euro’s maar om welzijn’

“Is Demcon een typisch Brainportbedrijf? Jazeker. Wij draaien op innovatie en kennis, en dat is wat Brainport typeert. We karakteriseren onze mensen als kleine ondernemers. Als je kijkt naar onze cultuur, zijn we nog steeds de start-up die onze oprichters ooit begonnen. We steunen ook veel start-ups omdat daar heel veel innovatiekracht zit en we er van kunnen leren. Waar we kunnen, zoeken we de samenwerking op met andere bedrijven. Willen we dat deze regio goed en succesvol is dan moeten we samenwerken. Dat zien we ook wel op andere plekken waar wij zitten in Nederland, bijvoorbeeld in Enschede en Twente, maar hier is het zeker heel sterk. Als wij in een project samenwerken met concurrenten gaat dat eigenlijk altijd zonder problemen. Er is een heel gezond samenwerkingsmodel in deze regio.

Ik denk dat we als regio ook gezamenlijk de juiste keuzes moeten maken voor de toekomst. Slimmer kijken naar ‘wat willen we hier in deze regio houden, en waar willen we niet aan werken?’. En naar ‘hoe lossen we de schaarste op de arbeidsmarkt op?’

Wat de rol van de overheid, van gemeenten daarin is? Nadenken over ‘gaat het nu allemaal om economische groei, of gaat het om iets breders dan dat, om een welzijnsgevoel?’ Onze kinderen moeten een goede toekomst hier hebben. En dat gaat niet alleen om de euro’s maar vooral ook om welzijn. Hoe behouden we de fijne leefcultuur, die mooie omgeving die we hier hebben? Natuurlijk, ontwikkelingen op het vlak van verstedelijking zijn nodig, maar hoe zorgen we er ook voor dat het vertier blijft, dat mensen lekker de bossen in kunnen om te wandelen? Dat onze omgeving veilig blijft? Of hoe zorg je voor goede internationale scholen, voor de kinderen van expats? En voor goede opleidingsinstituten, voor een passend zorgsysteem? Allemaal factoren die onze regio aantrekkelijk maken, en die we moeten behouden voor de toekomst. Het is goed dat er daarom binnen de MRE al gekeken wordt door de bril van brede welvaart. Want daar ligt volgens mij de sleutel.”

DEMCON

Demcon werkt aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen in de markten aerospace, agri & food, defense & security, energy, high-tech systems & materials, life sciences & health, smart industry en water & maritime. Het bedrijf ontwikkelt, produceert en levert hoogwaardige technologie en innovatieve producten die een positieve impact hebben op mensen en hun leefwereld. Demcon telt 800 medewerkers, verdeeld over 16 bedrijven met 11 locaties in 4 landen. Naast technologische vernieuwing stimuleert Demcon ondernemerschap en investeert het in talent en onderwijs.

OPGAVEN EN RESULTATEN THEMA ECONOMIE

De regionale opgaven binnen het thema economie zijn:

1. Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda.
2. Bevorderen van kennis & innovatie via het Stimuleringsfonds.
3. Versterken van de basiseconomie; het signaleren en verkennen van mogelijke opkomende kansen en opgaven en het doen van voorstellen hoe deze op te pakken.

RESULTATEN 2018–2021 DE HIGHLIGHTS

- Verbinding van de Brainport Actieagenda met de gemeentelijke programma's en agenda's.
- Vaststelling van een meerjarenkader met een meerjarenfinanciering voor het regionaal Brainport-programma.
- Gezamenlijke inbreng van 21 gemeenten voor het jaarplan van Brainport Development.
- 220 projecten gesubsidieerd via het Stimuleringsfonds.
- Succesvolle Regionale Herstelaanpak Breed Economisch Vestigingsklimaat (coronaherstelaanpak) ontwikkeld en tot uitvoer gebracht.
- Kennis ontwikkelen en delen tussen de gemeenten rondom de transformatie van de centrumgebieden van de 21 gemeenten, dit door een leergang Centrumgebieden.
- Onderzoek Regionale Monitor Brede Welvaart uitgevoerd.

‘Brede welvaart is nu echt onderdeel van de bril waardoor de regio naar de toekomst kijkt’
Stijn Steenbakkers

BREDE WELVAART

We kunnen onszelf in deze regio op de borst kloppen als we weer mooie groeipercentages hebben behaald, maar uiteindelijk gaat het steeds om de allerbelangrijkste vraag: zijn mensen gelukkig in onze regio? Is dit de fijnste regio om in te leven, te wonen, te recreëren, te werken? En blijft dat in de toekomst ook zo? Kortom: hoe is het bij ons gesteld met de ‘brede welvaart’? Natuurlijk, economische groei is cruciaal. Maar het gaat om veel meer dan dat.

De afgelopen jaren heeft de MRE met de ‘Brede Welvaartsmonitor’ in kaart gebracht hoe het in onze regio staat met brede welvaart; welvaart op economisch, ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk gebied. Er kwam een ‘film’ van de regio, met daarin een beeld van hoe de brede welvaart zich hier heeft ontwikkeld en wat de voorgeschiedenis is van grote regionale vraagstukken. Ook werd een ‘foto’ gemaakt van hoe het er nu voorstaat. De Brede Welvaartsmonitor dient nu als beleidsinstrument: resultaten van de ‘foto’ en ‘film’ worden afgezet tegen doelstellingen uit regionale beleidsdocumenten en de ‘grand challenges’ (de Sustainable Development Goals van de VN, CBS Monitor Brede Welvaart). In onze samenwerking en plannen voor de toekomst kijken we voortaan door de bril van brede welvaart.

HERSTELAANPAK BREED ECONOMISCHE VESTIGINGSKLIMAAT

De coronacrisis heeft ook onze regio stevig geraakt. De 21 gemeenten van de MRE hebben daarom in 2020 een gezamenlijke herstelplan in het leven geroepen. Het doel: de gevolgen van de coronacrisis op de regionale economie dempen en op langere termijn de leefbaarheid, werkgelegenheid en innovatiekracht in onze regio versterken. De 21 gemeenten zetten samen 2 miljoen euro in uit het positief jaarresultaat 2019 en de financiële buffer van het Stimuleringsfonds. De herstelplan volgt drie sporen: Opleiden, Digitaliseren en Kennisdelen & samenwerken. De aanpak wordt uitgevoerd samen met onze partners: Arbeidsmarkt-regio's Zuidoost-Brabant en Helmond-De Peel, Brainport Development, WTC, Kempisch Ondernemers Platform, Innovatie-huis De Peel en Ergon.

Stimuleringsfonds als vliegwiel voor innovatie

Onze regio bruist van initiatiefnemers, denkkraft en innovatie. Juist regio's met zo'n innovatief karakter blijken nóg sterker in innovatie als er ondersteuning is vanuit de overheid. Mede daarom hebben we binnen de MRE het Stimuleringsfonds. Met gelden uit alle 21 gemeenten financiert het fonds innovatieve samenwerkingsprojecten. Zo konden al veel bedrijven briljante ideeën tot leven brengen die bijdragen aan onze economische groei én aan het leven van onze inwoners.

FEITEN & CIJFERS

- Tussen 2018 en 2021 werden 387 aanvragen ingediend, waarvan er 220 zijn gehonoreerd.
- In totaal verleende het Stimuleringsfonds € 10.658.557 aan subsidie.
- Met deze subsidies is een totale investering van € 34.088.084 in de regio uitgelokt.
- Van de 220 toegekende aanvragen waren er 16 gericht op investeringen in het ecosysteem op zich, de rest op product-, proces- of systeeminnovatie.
- Het grootste deel van de projecten was gericht op high tech en life sciences & health. Daarnaast gingen projecten over kunstmatige intelligentie, creatieve industrie, (duurzame) energie, smart & green mobility en arbeidsmarkt. Een klein aantal projecten viel buiten deze categorieën.
- Een bedrag van € 2.400.000 is beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Regiodeal.
- Iets meer dan de helft van alle projecten vond in Eindhoven plaats. De rest van de gehonoreerde projecten kende een grote spreiding over de hele regio.

MEER INFORMATIE OVER HET
STIMULERINGSFONDS
[www.metropoolregioindhoven.nl/
subsidies/stimuleringsfonds](http://www.metropoolregioindhoven.nl/subsidies/stimuleringsfonds)

PIET MACHIELSEN VOORZITTER ADVIESGROEP STIMULERINGSFONDS EN WETHOUDER IN OIRSCHOT

“Het is fascinerend om te zien wat voor plannen er voorbij komen. Van doordachte ideeën voor het nog beter laten functioneren van een technische motor tot een heel nieuw product dat écht bijdraagt aan de kwaliteit van leven van mensen. Er zit zoveel innovatiekracht in deze regio. Het is geweldig om als voorzitter van de adviesgroep -en als Stimuleringsfonds- een extra impuls te kunnen geven aan startende samenwerkingsverbanden van ondernemers. Daarmee maken we onze regio sterker en uiteindelijk is dat in het belang van al onze inwoners. De adviesgroep bestaat uit mensen uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en gemeenten. Samen geven wij advies over de subsidieaanvragen die bij het fonds binnenkomen. Twee keer per jaar kunnen initiatiefnemers van innovatieve samenwerkingsprojecten zich bij het Stimuleringsfonds melden. Wij geven advies over de toekenning van de subsidie. Dat doen we heel serieus. We voeren samen pittige discussies. Past een aanvraag binnen het Brainport-ecosysteem? Voldoet het aan de eisen van het fonds? Voegt het iets toe, heeft het meerwaarde? Na ons advies geeft het Dagelijks Bestuur van de MRE formeel akkoord op de subsidie. Ik ben supertrots. In de eerste plaats op al die ondernemers die de afgelopen jaren zulke mooie dingen hebben gedaan, en zeker ook op de 21 gemeenten die steeds weer zeggen: ‘we vinden het Stimuleringsfonds heel belangrijk, daar blijven we in investeren’.”

ERIK VAN DEN OORD - MEDE INITIATIEF- NEMER MOBIELE KIPCARAVAN

PROJECT: de kipcaravan
VAN: Erik van den Oord (Ivanhoe management) en Peter van Agt (de Fladderfarm), samen Egg and People.
SUBSIDIE VANUIT HET STIMULERINGSFONDS: € 50.000
DOEL PROJECT: het maken van een mobiele caravan voor kippen, die langs de Groene Corridor tussen Oirschot en Eindhoven kan 'reizen'.

“Pluimveehouder Peter van Agt en ik waren in onze jeugd buurjongens. Hij vertelde me eens over een droom die hij had, naar een idee dat hij opdeed in Oostenrijk. Daar zag hij mobiele caravans voor kippen. De dieren kunnen zo vrij lopen in een bepaald gebied, en mensen kunnen ter plekke de eieren kopen. Toen er een prijsvraag werd uitgeschreven voor de invulling van de Groene Corridor, kwam die droom weer boven. Ik zei ‘ik ga je helpen’ en samen wonnen we de prijsvraag. We zijn de perfecte combinatie; de stropdas en de overall. Hij de praktiserende boer, ik help bedrijven bij de omslag naar een duurzame bedrijfsvoering.

Tijdens de uitwerking van het idee klopten we aan bij Piet Machielsen, wethouder in onze gemeente. Direct zei hij: ‘dit gaan we gewoon doen’. Mede met zijn steun zijn er locaties en vergunningen geregeld. Die steun, die reactie van iemand van de overheid die er voor je is, dat is heel waardevol voor ons geweest.

Later klopten we aan bij het Stimuleringsfonds. Met de subsidie raakte ons idee in een versnelling én konden we een eerste kipcaravan bouwen waardoor we zelf minder risico's hoefden te nemen. De door ons ontwikkelde caravan is volledig zelfvoorzienend met slimme technologieën erin; energie komt van zonnepanelen en water van een eigen wateropvangsysteem.

Inmiddels is de kipcaravan gewild en geliefd bij veel mensen. We hebben er al zo'n 50 gebouwd. In samenwerking met 't Bint, waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt dagbesteding krijgen, hebben we een groep 'hulpboeren' verzameld. Zij zorgen voor de kippen. En wij maken zo mensen gelukkig. Ik vind het heel goed dat het Stimuleringsfonds innovaties aan de voorkant stimuleert. Met de subsidie krijg je een flinke zet in de rug.”

DANIEL SCHOBLEN - CHIEF OPERATING OFFICER SALVIA BIOELECTRONICS

PROJECT: LOCALIZE
VAN: Salvia BioElectronics & Sirius Medical Systems BV
SUBSIDIE VANUIT HET STIMULERINGSFONDS: € 50.000
DOEL PROJECT: ontwikkeling magnetische lokalisatie door Sirius Medical met toepassing voor de plaatsbepaling van Salvia's neurostimulatie-implantaat

“Ons project bevindt zich op het snijvlak van gezondheid en technologie en past daarom volgens het Stimuleringsfonds perfect binnen de economische agenda van de regio. Ons product is zeer innovatief en het is super om ermee bezig te zijn en zo in de toekomst verlichting te kunnen bieden voor heel veel mensen die nu door chronische migraine bijna geen kwaliteit van leven meer hebben. Het ontwerpen, realiseren en testen van medische technologie kost veel geld en dat vormt een flinke barrière voordat het product naar de markt kan. Door de gelden uit het fonds hebben we samen met Sirius Medical, ook een start-up net als wij, vroege haalbaarheidsvragen kunnen oplossen voordat we de dure device-ontwikkeling startten. Ons implantaat, een soort zenuwpace-maker, reageert nadat we het inbrengen in het hoofd. Het is zo klein dat je het niet kunt voelen. Het onderzoek in het project heeft laten zien dat het lichaam het implantaat netjes inkapselt waardoor het blijft zitten waar het hoort en dus niet gaat verplaatsen. Mede door dit onderzoek hebben we daarna de volgende stap kunnen zetten en zijn we nu bezig met verdere ontwikkeling om het implantaat straks op de markt te kunnen brengen.

Ik vind het Stimuleringsfonds een heel mooi initiatief. In een vroege fase gelden kunnen krijgen, is heel belangrijk voor de ontwikkeling van een innovatief product. Door samen te werken kun je van elkaar leren en het biedt versnelling voor beide kanten, zoals voor ons en Sirius. Ik ben apetrots op wat we in deze Brainportregio voor elkaar boksen. Kijk naar de High Tech Campus, waar wij zitten met ons bedrijf: een inspirerende omgeving met een enorme aanjaagfunctie.”

OPGAVEN VOOR EEN COMPLETE REGIO

Het gaat dankzij slim samenwerken erg goed met onze regio. Maar dat betekent niet dat we rustig achterover kunnen leunen. Groei gééft veel maar vraágt ook veel. Het werken aan de opgaven in het perspectief van brede welvaart, moeten we allemaal doen. Van onze inwoners tot ondernemers, en van buurt, wijk, gemeente tot (sub-)regioniveau. Maar natuurlijk ook de provincie en het Rijk. Uit de masterclasses die we de afgelopen periode hebben gehad, kwam een aantal opgaven naar voren waarvan het zeer belangrijk is om die op regioniveau, als één team, met elkaar aan te pakken.

GROTE ONTWIKKELINGEN EN OPGAVEN VOOR DE (NABIJE) TOEKOMST:

- De economische structuur: een goed vestigingsklimaat blijft een randvoorwaarde voor een innovatieve economie en aantrekkingskracht van talent.
- Het bereikbaarheidssysteem: een betere bereikbaarheid vergroot de toegang tot en deelname aan werk en voorzieningen voor verschillende groepen mensen, en kan daarmee bijdragen aan hun welzijn.
- De verbinding van stad en land.
- De topvoorzieningen: werken aan een divers en bereikbaar aanbod van voorzieningen vergroot de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat.
- Het verdeelvraagstuk rondom wonen: een gevarieerd woonmilieu draagt bij aan het leefklimaat en aantrekkelijk vestigingsklimaat voor verschillende doelgroepen.
- De landschappelijke kwaliteiten die worden bepaald door bodem, water en het landschap (bijvoorbeeld Van Gogh Nationaal park).
- De effecten van klimaatveranderingen en de energietransitie.

Reacties uit de masterclasses:

BREDE WELVAART | Joks Jansen, Professor of Practice Tilburg University, Werkplaats 'brede welvaart in de regio', senior adviseur-onderzoeker Pon & Telos

'De regio staat nog wel voor een aantal vraagstukken. Rondom wonen en milieu bijvoorbeeld. Opgaven die te maken hebben met wat we tegenwoordig Brede Welvaart zijn gaan noemen. welvaart en welzijn voor iedereen. Jullie (als regio) hebben nu een start gemaakt met die monitor, dat is geweldig. Je hebt nu eigenlijk een foto gemaakt van hoe de regio er op dit moment voor staat. Maar het gaat uiteindelijk om de film. We moeten de beweging maken van statica naar dynamica. Dus als je het hebt over de samenhang tussen economie, het sociale en het ecologische. Het gaat erom dat je over de interactie tussen die factoren van Brede Welvaart het gesprek blijft voeren. Dat dwingt je om je blik te verbreden en in ieder geval te kijken: waar knelt die groei?'

MOBILITEIT | Carlo van de Weijer, directeur smart mobility Technische Universiteit Eindhoven

'Eigenlijk zijn wij een soort van 15-minutenprovincie. Want je kunt hier alles binnen 15 minuten, meestal op de fiets, bereiken.'

DAILY URBAN SYSTEM | Pieter Tordoir, hoogleraar Universiteit van Amsterdam

'Er zijn een paar dingen die je moet regelen. Daar heb je geen nieuwe bestuurslaag voor nodig, maar het vereist wel dat de gemeenten in regionaal verband als één team samenwerken en als eenheid opereren. Ook naar de buitenwereld; richting Den Haag, richting Brussel. Dan gaat het om de regio en moet je ook als regio vertegenwoordigd zijn.'

KLIMAATADAPTATIE | Erik de Ridder, Watergraaf Waterschap De Dommel

'Het is belangrijk te kijken naar het gebied. Niet alleen naar de beken, maar naar het hele gebied. Met een gebiedsgerichte aanpak zetten we de watertransitie in gang. En daarvoor is samenwerken nodig, met boeren, met de stad. Samen moeten we de opgaven oppakken.'

'Klimaatadaptatie is geen politiek thema, het is gewoon zo en er moet iets aan gedaan worden. Raadsleden kunnen een thema maken van 'hoe' het aan te pakken in de eigen gemeente. De urgentie wordt wel gevoeld, de intenties zijn er, net als plannen. Maar het is nog niet goed verankerd in (ruimtelijk) beleid.'

STAD-LAND | Adriaan Geuze, bijzonder hoogleraar Universiteit van Wageningen, oprichter en eigenaar van West 8 urban design & landscape architecture

'De regio waar jullie wonen en werken is zo bijzonder. Als je blijft samenwerken zoals je nu al doet, komt de rest van Nederland kijken hoe het moet. Dat weten jullie eigenlijk al, maar het mag ook wel eens hardop gezegd worden.'

'De Brainport regio is een dynamische, innovatieve regio. Daar hoort een prachtig ommeland bij, bijvoorbeeld het Van Gogh Nationaal park. Dit mooie park ligt direct om Brainport heen, en niet zoals bij Silicon Valley waar het National Park Yosemite op drie uur autorijden ligt. Dat is een grote kracht van deze regio.'

MEER INFORMATIE OVER DE MASTERCLASSES?
www.metropoolregioeindhoven.nl/actueel/masterclass

‘Regionale mobiliteits-aanpak absoluut onmogelijk zonder samenwerking’

Het verbinden van Brainport met (inter)nationale economische centra, verbeteren van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in de regio, en het doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem. Binnen het thema mobiliteit werkt de Metropoolregio Eindhoven aan die hoofdpunten. Mathijs Kuijken, wethouder in Bergeijk, is de bestuurlijk trekker van dit thema en voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (poho) mobiliteit. Hij vertelt waarom samenwerking op dit thema onmisbaar is.

Wat is er de afgelopen jaren gedaan en bereikt op het thema mobiliteit?

“De plannen en de uitvoering van opgaven rond mobiliteit gaan over verschillende niveaus en regio’s heen en dat kan best complex zijn. De samenwerking staat soms onder druk door de veelheid aan projecten en programma’s waaraan gewerkt wordt, en de verschillende belangen. Toch kunnen we elkaar steeds weer vinden en blijven we steeds met elkaar in gesprek. Als gemeenten werkten we al langer samen op het thema mobiliteit, maar de afgelopen vier jaar is dat geïntensiveerd. Dat moet ook: door de gigantische ontwikkeling van de Brainport-regio komt er een enorme druk op mobiliteit. Door onze samenwerking bereiken we dingen. Onlangs heeft de provincie bijvoorbeeld toegezegd dat ze de komende jaren tien miljoen stopt in de realisatie van zes snelfietsverbindingen tussen het landelijk en stedelijk gebied in onze regio. En we hebben het programmabureau Brainport Bereikbaar opgezet. Hierin denken we samen met kennisinstellingen en werkgevers in onze triple helix-regio na over oplossingen op het gebied van slimme mobiliteit. Ik ben ervan overtuigd dat dit soort projecten absoluut onmogelijk zouden zijn zonder onze samenwerking binnen de MRE. Verder kijken dan gemeentegrenzen, regiogrenzen, zelfs landsgrenzen, is nodig én werkt.”

Waar ben je trots op?

“Op hoe we de samenwerking vormgegeven hebben de afgelopen jaren. We hebben echt stappen gezet; er is nu één regionale mobiliteitsagenda waarin we onze regionale opgaven benoemen. In deze mobiliteitsagenda maken we ook afspraken met de provincie. Die agenda laden we; wat willen we -over meerdere jaren- ontwikkelen, waar en hoe? We moeten keuzes maken.

Daarmee kunnen we beter aankloppen bij het Rijk en de provincie voor gelden. En: door het zo aan te pakken, zijn we veel meer het grotere geheel aan het oplossen dan steeds alleen maar kleine projectjes per gemeente.”

Wat staat er voor de (nabije) toekomst op stapel voor dit thema?

“Ons mobiliteitsstreefbeeld, ons toekomstbeeld, moet de komende jaren nog concreter worden. We willen duidelijk krijgen: waar werken we met zijn 21-en naartoe? De contouren van het verre toekomstbeeld worden steeds vertaald naar de mobiliteitsagenda voor vijf jaar. Als we onze agenda nóg scherper hebben en die agenda volgen, pak je die dingen aan waar je als regio echt over gaat, en die ertoe doen voor onze inwoners en bezoekers.”

Wat drijft jou om dit regionale werk te doen?

“Ik ben bestuurder van een relatief kleinere gemeente, die wat verder van het stedelijk gebied af ligt. Als je als kleinere gemeente zelfstandig wilt blijven, kan dat alleen als je op regionale thema’s de samenwerking zoekt. Ik krijg er veel energie van die verantwoordelijkheid op te pakken. Er zit ontzettend veel samenwerkingskracht in deze regio. Adriaan Geuze, gerenommeerd landschapsarchitect en hoogleraar, die ons een masterclass gaf, kwam tot de conclusie dat als er gezamenlijk aangepakt moet worden, je dan ‘in zuidoost’ moet zijn. Dat is een mooi compliment waar ik het helemaal mee eens ben.”

‘Zelfstandig blijven kan alleen als je op regionale thema’s de samenwerking zoekt’

‘Ook impopulaire maatregelen zijn nodig voor meer veiligheid’

“De Provincie Brabant werkt aan het verkeersveiligheidsprogramma ‘Brabant gaat voor nul’. Vanuit de gedachte ‘elk verkeersslachtoffer is er één te veel’ streeft de provincie naar nul verkeersslachtoffers in Brabant. Dat we dat getal nooit zullen halen weten we helaas natuurlijk wel, maar ik zet me als ambassadeur Verkeersveiligheid binnen de regio graag in om zo dicht mogelijk bij dat gedroomde doel te komen. Dit ambassadeurschap vervul ik samen met drie andere ambassadeurs uit de andere Brabantse regio’s. We overleggen met belangrijke partijen als Veilig Verkeer Nederland, het OM, de politie en uiteraard de provincie.

Ik houd het onderwerp verkeersveiligheid op de agenda bij het poho mobiliteit en bij de gemeenteraden in onze regio. Ik wil daarbij vooral ook de mogelijkheden die er zijn aanreiken; als je iets wilt doen rond verkeersveiligheid, welke middelen zijn er dan? Maatregelen om meer verkeersveiligheid te bereiken zijn vaak duur én niet altijd populair. Door gemeenten te laten zien welke subsidiemogelijkheden er zijn, hoop ik dat ze de stap om iets te doen op dit vlak sneller nemen. De provincie levert een stevige bijdrage aan onze regio als het gaat om verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen we nog subsidies aanvragen voor projecten zoals de aanleg van een snelfietspad, of verkeersveiligheidsmaatregelen bij een tunnel die er komt bij een weg in Deurne.

In onze regio lopen we voorop als het gaat om verkeersveiligheid. Alle gemeenten hebben inmiddels een risicoanalyse gedaan en ronden binnenkort een uitvoeringsprogramma af. We zijn daarmee één van de eerste regio’s die voldoet aan de voorwaarden van het Rijk en staan in de startblokken om, met subsidie, aan de slag te gaan met het uitvoeren van maatregelen. Ondertussen zijn de wegen in de afgelopen jaren veel veiliger geworden, door grote en kleine aanpassingen; rotondes, veilige zebrapaden, een deel van het snelfietspad tussen Eindhoven en Helmond. Het gedrag kan ook veel veiliger en daar zijn we volop mee bezig. Een mooie traditie is inmiddels de jaarlijkse regionale verkeersveiligheidsquiz voor alle lagere scholen. Hierin zit een competitie-element, waardoor veel scholen extra hun best doen om de verkeersregels goed te kennen.”

BRABANT
GAAT VOOR
NUL
VERKEERSDODEN

OPGAVEN EN RESULTATEN THEMA MOBILITEIT

De regionale opgaven binnen het thema mobiliteit zijn:

1. Verbinding Brainport met economische hoofdcentra (nationaal en internationaal).
2. Verbeteren bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio, samen, slim en co-modaal.
3. Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem.

RESULTATEN 2018–2021 DE HIGHLIGHTS

- Ontwikkeling van 1 regionale mobiliteitsagenda
- MIRT-onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid Brainport Eindhoven.
- Realiseren van projecten uit de Bereikbaarheidsagenda, waaronder uitbreiden (snel)fietspadennetwerk in de regio.
- Opzetten van het programmabureau Brainport Bereikbaar, samenwerking met onder meer kennisinstellingen op het gebied van slimme mobiliteit.
- Afspraken gemaakt met werkgevers over bijvoorbeeld werktijden om de druk op de (snel)wegen te spreiden.
- Informatie uitwisselen en kennisdelen.
- Toegekende subsidie vanuit het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP) voor het uitvoeren van projecten op het gebied van mobiliteit, bijvoorbeeld op het vlak van bereikbaarheid, verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid. Denk aan projecten als fietspaden, plateaus, bushaltes, voorrang op rotondes, verkeerslichten en verkeersveiligheidsacties.
- Omslag maken van subsidiegericht (RUP) naar programmatisch (RMP) werken.
- Opdracht gegeven aan HaskoningDHV om een regionaal verkeersveiligheidsplan op te stellen.
- Rapport naar de governance op het thema mobiliteit (samenwerking in de regio op strategisch, tactisch en uitvoerend niveau).
- Risicogestuurde aanpak verkeersveiligheid uitgerold in de regio. Voor alle gemeenten is een risicoanalyse uitgevoerd.

SMART MOBILITY: KRACHTEN BUNDELEN VOOR SLIMME OPLOSSINGEN

Vanuit de Bereikbaarheidsagenda werken we in onze regio aan ‘smart mobility’ of in gewoon Nederlands ‘slimme mobiliteit’. Een breed begrip, dat verder gaat dan bijvoorbeeld het ontwikkelen van slimme, nieuwe, zuinige vervoersmiddelen. Slimme mobiliteit gaat óók over uitstoot en milieu, en over het bedenken van oplossingen om de drukte op de wegen terug te dringen. In de MRE worden die oplossingen niet alleen bedacht door overheden, maar doen we dat vanuit de voor onze regio typerende triple helix-benadering. Vorig jaar is het programmabureau Brainport Bereikbaar opgezet, een samenwerking tussen SmartwayZ.nl en ZO Slim bereikbaar (uitvoering van de regionale bereikbaarheidsagenda). Dit programmabureau realiseert 11 slimme mobiliteitsprojecten in de regio Zuidoost-Brabant. Overheden werken met kennisinstellingen en bedrijven, op het gebied van mobiliteit bijvoorbeeld met de TU/e en de Automotive Campus in Helmond. Door krachten te bundelen komen we tot innovatieve en effectieve oplossingen voor mobiliteitsopgaven.

Een voorbeeld is de tijdelijke ‘hub’ in Eersel. Daarmee kijken we naar vragen als ‘waar komen mobiliteitsstromen samen? En hoe kunnen we die stromen nog beter stroomlijnen? Maar we onderzoeken ook hoe je mobiliteitsissues kunt oplossen zónder simpelweg maar ‘asfalt te draaien’ en een extra baan langs een snelweg te leggen. Richtingen zijn bijvoorbeeld het inzetten van deelauto’s vanuit zo’n hub of afspraken maken met werkgevers over werktijden.

GRENSCORRIDOR N69: IMPULS VOOR LEEFBAARHEID, VEILIGHEID EN BEREIKBAARHEID

Op 2 oktober 2021 ging de lang verwachte nieuwe N69 open voor verkeer. Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), de ‘voorloper’ van de MRE, stond aan de wieg van de nieuwe weg. Het SRE zorgde er jaren geleden samen met de provincie voor dat de provincie de weg van het Rijk kon overnemen en zo de ontwikkeling van het project kon vormgeven. Een belangrijk onderdeel was een Brede Belangenbenadering, waarin met veel verschillende betrokkenen werd samengewerkt om het leefbaarheidsprobleem dat speelde integraal aan te pakken. Dat leidde bijvoorbeeld tot het fietspad over het Oude Spoorbaantracé van Eindhoven via Aalst-Waalre naar Valkenswaard, en het fietspad tussen Westerhoven, Riethoven en Waalre. Maar ook tot verschillende gebiedsimpulsen en een internationale route die niet meer dwars door de kernen van Valkenswaard en Aalst gaat. De nieuwe N69 zorgt voor een flinke verbetering van de leefbaarheid en veiligheid in de dorpskernen en een betere bereikbaarheid in de regio.

‘We beheersen de kunst om over grenzen heen te kijken’

Ze is ‘groot fan’ van de Metropoolregio Eindhoven: Elly Blanksma. Als burgemeester van Helmond is ze vicevoorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur van de MRE. Ze houdt zich met enthousiasme bezig met het thema ‘regionale samenwerking’. Vraag haar om te vertellen over de samenwerking en er volgt een stroom uitspraken waar het plezier en de passie vanaf spatten.

“De 21 gemeenten zijn al jaren terug zó’n unieke samenwerking aangegaan”, begint Elly. “We beheersen inmiddels de kunst om, ondanks dat het af en toe moeilijk is, over grenzen heen te kijken. We hebben 21 gemeenteraden in een regio met 800.000 inwoners, 21 burgemeesters, ruim 70 wethouders en 400 raadsleden. Ik zet alles op alles om besluiten die we op regionaal niveau moeten nemen, effectief, efficiënt, goed gestroomlijnd én met erkenning van de lokale democratie te nemen.”

DE REGIO DIENEN

In deze tijd, in onze regio, ligt het tempo van ontwikkelingen ongekend hoog. Het bedrijfsleven en de samenleving verwachten veel van ons. “Het is onze opgave om elke dag weer over onze schaduwen heen te stappen en te bedenken: ‘hoe kunnen we sámen de regio dienen’? We werken binnen de MRE aan onderwerpen waarop je moet samenwerken om het verschil te maken. Daarvoor is het belangrijk dat we permanent in verbinding staan en communiceren met elkaar. Dat lijkt stroperig, maar het is o zo belangrijk om stappen te kunnen zetten. Alleen dan zorgen we ervoor dat we elkaar niet verliezen. Want als dát gebeurt, dan ontbreekt de ziel.”

RESPECT

Samenwerken is belangrijk, maar in the end beslissen de gemeenteraden. “Als MRE zijn we ons daarvan goed bewust. Daarom is de regionale samenwerking georganiseerd rond poho’s, bijvoorbeeld. De wethouders van de 21 gemeenten in die poho’s kunnen regionale onderwerpen agenderen en toelichten in hun gemeenteraden. Het is belangrijk dat we alle raadsleden blijven betrekken. Dat doen we bijvoorbeeld ook met onze Metropoolconferenties. De Raadstafel21 mag daarvoor nog veel meer mee-agenderen wat mij betreft, zodat we in de conferenties zoveel mogelijk raadsleden ontmoeten. We werken tenslotte samen aan de toekomst van onze regio.”

‘Wat ben ik trots dat ik hier woon, werk en leef’

KOESTEREN EN DOORBOUWEN

Elly houdt van die regio: “Wat ben ik trots dat ik hier woon, werk en leef. Als ik rust wil, kan dat en als ik naar een drukke stad wil ook. Wij als bestuurders hebben de opgave om dat te koesteren en daarop verder door te bouwen. Wij zijn slechts voorbijgangers. Je wilt dat je ‘in jouw tijd’ het geheel een stukje verder hebt gebracht naar een regio waarin de inwoner centraal staat, waar het goed leven, wonen en werken is. Vijftien jaar geleden zat ik in de Tweede Kamer, toen konden ze daar Brainport nog niet eens schrijven. Als je kijkt waar we nu staan, is dat fantastisch. We mopperen ook wel eens, maar als we niet mopperen kunnen we ook niet beter worden.”

VERTROUWEN HERSTELLEN

“We staan nu voor een extra pittige taak: mensen zijn het vertrouwen in de overheid een beetje kwijt. Wij moeten dat vertrouwen herstellen. Dat betekent luisteren naar onze inwoners, tempo maken met besluiten en zorgen dat de ‘strooppot’ wat vloeibaarder wordt. Ik voel dat als een opdracht, ook voor onze metropoolregio. Daadkracht en doorzettingskracht zijn de komende vijf jaar sleutelwoorden om de schaa sprong in deze regio samen te maken.”

HOE IS DE SAMENWERKING BINNEN DE MRE GEORGANISEERD?

‘Luisteren, tempo maken en zorgen dat de ‘strooppot’ wat vloeibaarder wordt’

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING (GR)

De basis van de samenwerking van de 21 gemeenten is de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven.

ALGEMEEN BESTUUR

Het Algemeen Bestuur (AB) is bestuurlijk opdrachtgever voor het Dagelijks Bestuur (DB) via de vaststelling van het Samenwerkingsakkoord en de jaarlijkse werkprogramma’s. Het AB bestaat uit 24 leden; 1 vertegenwoordiger van iedere gemeente en de 3 leden van het DB. Iedere gemeente heeft 2 stemmen. De leden zijn door de gemeenteraad benoemd. Elk lid van het AB is ambassadeur in de eigen gemeente en draagt zorg voor de verbinding naar eigen raad en college.

DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur (DB) is bestuurlijk opdrachtnemer van het Samenwerkingsakkoord en bewaakt de realisatie van het akkoord op het gebied van voortgang en integraliteit. Het DB bestaat uit 3, door het Algemeen Bestuur aangewezen, leden en heeft 5 adviseurs voor de inhoudelijke opgaven en bedrijfsvoering. Die adviseurs zijn de voorzitters van het poho en de bestuurlijk trekkers van de thema’s.

PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEGGEN (POHO)

Voor de 4 inhoudelijke thema’s (economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied) worden portefeuillehoudersoverleggen georganiseerd. In die poho’s zitten 21 wethouders uit de 21 gemeenten. In de poho’s ligt het accent op de bestuurlijke discussie en (voorbereiding van) besluitvorming tussen en door de gemeenten.

KOPLOPERSGROEP

De portefeuillehouders kunnen uit hun midden een bestuurlijke ‘koplopersgroep’ formeren. Die koplopers werken binnen het thema de deelopgaven uit en bereiden de overleggen daarvoor.

METROPOOLCONFERENTIE

Twee keer per jaar vindt een Metropoolconferentie plaats voor raads- en collegeleden. Deze bijeenkomsten staan in het teken van voor- en achteruitkijken, kennisdelen en elkaar ontmoeten.

RAADSTAFEL21

De Raadstafel21 bestaat uit 42 leden, 2 uit elke gemeenteraad. Het is de schakel tussen gemeenteraden en de MRE, sparring-partner, verbinder en klankbord. De leden zijn ambassadeurs van de regionale samenwerking.

SAMENWERKINGSAKKOORD EN REGIONALE AGENDA

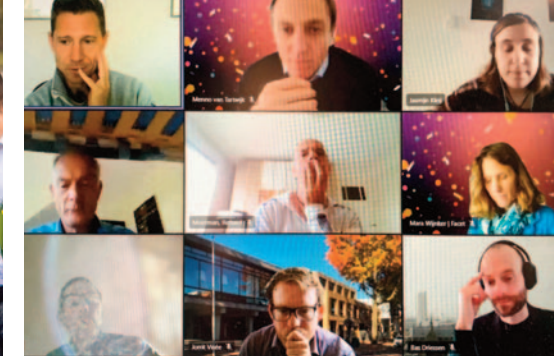
Conform de GR stellen de gemeenten bij de start van een nieuwe bestuursperiode een regionale agenda op voor de komende 4 jaar. Dit is het Samenwerkingsakkoord. Hierin staat het gezamenlijke toekomstbeeld van de regio, de thema’s waarop wordt samengewerkt en de regionale opgaven, die op de thema’s in gezamenlijkheid worden opgepakt en door de gemeenten worden uitgevoerd. Dit is de inhoudelijke basis voor de bestuurlijke samenwerking van de 21 gemeenten.

WERKPROGRAMMA

Jaarlijks wordt het Samenwerkingsakkoord vertaald naar een begroting en werkprogramma. In het werkprogramma staan de concrete activiteiten voor dat jaar beschreven.

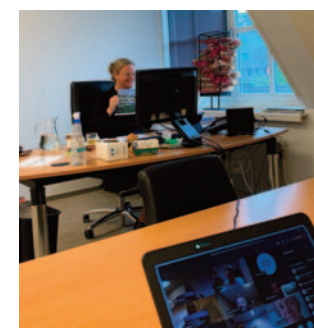
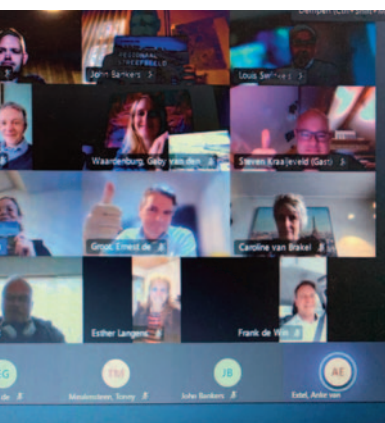

Ontmoeten en kennisdelen

2018-2021

Samenwerken kan alleen als je elkaar kent, ontmoet, en samen kennis deelt. Daarom besteden we binnen de MRE veel aandacht aan het organiseren en houden van bijeenkomsten. Over de thema's en belangrijke onderwerpen en ontwikkelingen bijvoorbeeld. De afgelopen jaren was dat wat vaker online, maar ook face-to-face ontmoetten we elkaar als dat kon.

‘Ons kompas voor het landelijk gebied is helder, nu komt het aan op uitvoering en monitoring’

Fons d’Haens | voorzitter portefeuillehoudersoverleg transitie landelijk gebied

‘Het Streefbeeld is ons kompas’

Het uitwerken van een Streefbeeld Landelijk Gebied en de activiteiten monitoren. Het versterken van de verbinding tussen stad en landelijk gebied én van de economische structuur in het buitengebied. En het versterken van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit, met aandacht voor bodemkwaliteit, circulaire landbouw en natuurnetwerk. Dat zijn de hoofdpunten waar de Metropoolregio Eindhoven aan werkt binnen het thema transitie landelijk gebied. Fons d’Haens, wethouder in Bladel, is de bestuurlijk trekker van dit thema en voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (poho).

Wat is er de afgelopen jaren gedaan en bereikt op het thema transitie landelijk gebied?

“Ik ben zelf nog niet zo lang voorzitter van het poho, mijn voorganger Anke van Extel en collega Marinus Biemans hebben een grote rol gespeeld in het opstellen van het Streefbeeld Landelijk Gebied. Alle gemeenteraden hebben dat inmiddels vastgesteld en daarmee is onze ambitie, ons kompas voor het landelijk gebied helder. Nu komt het aan op uitvoering en monitoring.

Verder is De Peel door het Rijk aangewezen als NOVI-gebied. Daar zijn we heel blij mee. Het geeft aan dat de opgaven en de kansen die wij zien in De Peel erkend en ondersteund worden door het Rijk.

Als laatste belangrijke resultaat wil ik ons netwerk noemen. Dat hebben we de afgelopen jaren versterkt. Met waterschappen bijvoorbeeld, de provincie én de 21 gemeenten in de MRE. We hebben binnen dit thema ook een koplopersgroep geformeerd. De verschillende onderdelen uit het streefbeeld zijn verdeeld over de leden van de koplopersgroep. Dat biedt een heldere en plezierige manier van samenwerken.”

Wat was belangrijk bij het ontwikkelen van het streefbeeld?

“Het was een uitdaging om óók de positieve kanten en de kansen te belichten. Het thema landelijk gebied is ontstaan vanuit een aantal urgente issues, waaronder de noodzaak om de veehouderij om te vormen en de natuur te herstellen. We hebben laten zien dat er in het landelijk gebied juist óók zoveel moois is om aan te werken. Prachtige natuur, bereikbaar voor al onze inwoners, met daarin een krachtige agrarische sector die een heel wezenlijke rol speelt in de leefbaarheid op het platteland. Dat willen we versterken en verduurzamen.”

Waar ben je trots op?

“Dat we op één lijn zitten met de 21 gemeenten. En dat we met elkaar erkennen dat het landelijk gebied bij het stedelijk gebied hoort, en dat ze elkaar aanvullen. De Brainportregio kan niet zonder de kwaliteiten van het landelijk gebied. Mensen worden gelukkig van de groene omgeving die onze regio mede typeert.”

Wat staat er voor de (nabije) toekomst op stapel voor dit thema?

“Het realiseren van het streefbeeld met concrete projecten. Er wordt gewerkt aan een duurzame landbouw, natuur wordt toegevoegd en versterkt, de veehouderij is aan het omvormen. De rol van ons als MRE is elkaar te helpen en te inspireren aan de hand van de stip die we op de horizon gezet hebben. Samen gaan we voor de opgaven die er liggen in het landelijk gebied, en het verder versterken van het netwerk.”

Wat drijft jou om dit regionale werk te doen?

“Ik vind het interessant om te schakelen tussen verschillende abstractieniveaus. Kijken hoe een ingreep in Bladel in het grotere plaatje past. Samen -als één regio- de koers bepalen is heel belangrijk. De optelsom van alle kleine, lokale ontwikkelingen moet uiteindelijk positief zijn.”

‘De Brainportregio kan niet zonder de kwaliteiten van het landelijk gebied’

‘In De Peel moeten we opereren als één overheid’

“De tijd van ‘ieder voor zich en God voor ons allen’ is echt voorbij. De opgaven waar we in deze regio voor staan, zijn te complex om alleen aan te pakken. Dat geldt zeker voor De Peel, dat door het Rijk is aangewezen als NOVI-gebied. Als érgens blijkt dat je elkaar nodig hebt, is het wel daar. We moeten er een groot aantal onderwerpen vervlechten; opgaven voor de (kringloop)landbouw, droogteproblematiek, wateroverlast, de kwaliteit van het water, natuur, economie, leefomgeving.

In De Peel moeten we opereren als één overheid. Dat klinkt heel gemakkelijk, maar dat is het niet. Het gaat om twee provincies, veel gemeenten, twee regio's, twee waterschappen. Veel partijen en belangen dus. Het fijne van de MRE is dat de 21 gemeenten al samenwerken en met één stem kunnen spreken. We hebben als betrokken partijen een goede eerste stap gezet door naar elkaar uit te spreken dat we niet zonder elkaar kunnen. Je kunt alles wel opschrijven in rapporten, maar uiteindelijk gaat het om de wil om samen op te trekken.

Uiteindelijk willen we een vitale Peel: waar het fijn wonen, werken en recreëren is, en waar boeren een goede boterham kunnen verdienen. Dat alles moet in balans zijn met elkaar. Het is niet onze bedoeling om allerlei nieuwe ontwikkelingen in De Peel te gaan starten want er gebeurt al heel veel. We willen dienend zijn aan de ontwikkelingen die er al spelen. Doordat het nu NOVI-gebied is, kunnen we wel beter al die zaken in beeld gaan brengen. Waar gebeuren dingen dubbel, waar moeten we versnellen, en hoe verbinden we de opgaven die er zijn aan elkaar? We hebben nu ook een tafel waar we als overheden bij elkaar zitten en waar we doorbraken kunnen forceren als dingen vastlopen. We werken samen met partijen als de ZLTO, veehouders en natuurorganisaties.

Wat de nabije toekomst brengt? We zijn nu met elkaar aan de slag en het wordt steeds concreter. We moeten ook zien wat het nieuwe regeerakkoord gaat bijdragen en er komt een Nationaal Programma Landelijk Gebied. Dat zal ook zijn effecten hebben op hoe we samenwerken in dit NOVI-gebied. Wij kunnen een schakel zijn tussen het Rijk en het gebied en zo bijdragen aan alle ontwikkelingen die er in De Peel al spelen.”

OPGAVEN EN RESULTATEN THEMA TRANSITIE LANDELIJK GEBIED

De regionale opgaven binnen het thema transitie landelijk gebied zijn:

1. Streefbeeld Landelijk Gebied verder uitwerken en de activiteiten monitoren.
2. Versterken van de verbinding tussen stad en landelijk gebied.
3. Versterken van de economische structuur, met name een nieuwe economische structuur in het buitengebied.
4. Versterken van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit, met aandacht voor bodemkwaliteit, circulaire landbouw en natuurnetwerk.

RESULTATEN 2018–2021 DE HIGHLIGHTS

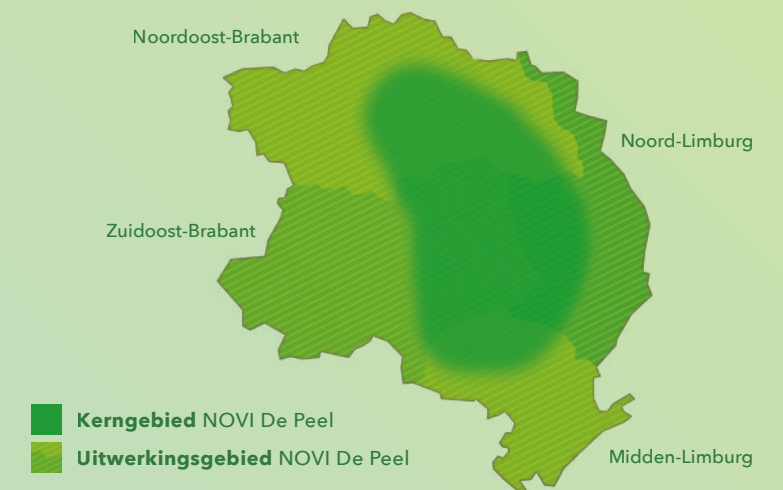
- Vaststelling Streefbeeld door alle gemeenteraden: een gemeenschappelijk kader voor de transitie van het landelijk gebied van en voor de 21 gemeenten.
- Aanwijzing De Peel als NOVI-gebied.
- Initiatief gestart om regionale voedselketens te stimuleren.
- Invloed uitgeoefend op de regeling ‘Warme sanering varkenshouderij’.
- Samenwerking met andere overheden verdiept, bijvoorbeeld met de provincie via het BOTL (bestuurlijk overleg transitie landbouw) en landelijk via afvaardiging in VNG-commissie.
- Subsidietoekenning voor 5 projecten vanuit het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland Zuidoostelijke zandgronden.
- Veel kennisdeling, onder meer in masterclasses en 3 kennisbijeenkomsten over de thema's Levende Beerze (gebiedsontwikkeling), Ruimtelijk afwegingskader De Peel en Gebiedsontwikkeling Bladel, Kroonvensche Heide.
- Opdrachtgever/begeleider van een HAS-minor Ruimteproef. Onderzochte thema's door studenten: relatie stad & land/klimaatadaptatie, natuurontwikkeling en (provinciale) Bosstrategie.
- Vanuit Onderzoek Brede Welvaart een start gemaakt met de monitoring van ons streefbeeld.

REGIONAAL STREEFBEELD VAN ONS LANDELIJK GEBIED

In 2020 presenteerde de MRE het regionaal streefbeeld van het landelijk gebied. Dit streefbeeld beschrijft de ambities voor de gewenste ontwikkeling van het landelijk gebied in de metropool-regio; een landelijk gebied dat leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal is. We willen niet alleen de slimste regio zijn, maar ook de mooiste en de fijnste om in te leven.

De 21 gemeenten vertalen het streefbeeld door naar acties en beleidskeuzes in subregionaal en/of lokaal verband. Ook vormt het streefbeeld een gemeenschappelijk kompas voor ons handelen, en de agenda voor afstemming en samenwerking met medeoverheden (waterschappen, provincie, Rijk) en het bedrijfsleven en kennisinstellingen.

NOVI-GEBIED DE PEEL

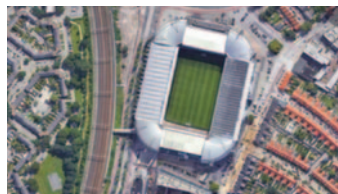
Het Rijk heeft De Peel de NOVI-gebiedsstatus toegekend (Nationale Omgevingsvisie). Dat betekent langjarige betrokkenheid van meerdere ministeries om samen met de regio de grote opgaven in dit gebied aan te pakken. In het gebied komen heel veel opgaven samen, die elkaar beïnvloeden en ruimte vragen. Centrale doelen zijn:

- Leefbaarheid en economische vitaliteit verbeteren voor mensen die er wonen, werken en recreëren.
- Een toekomstbestendige, gezonde en natuurlijke leefomgeving realiseren.
- Werken als één overheid voor integrale afwegingen op basis van een gedeeld toekomstbeeld.

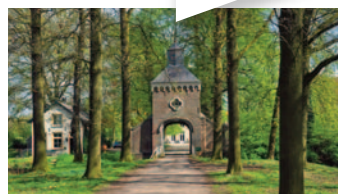
De hele Metropoolregio Eindhoven is betrokken bij het NOVI-gebied De Peel. Het NOVI-gebied bestaat uit een kerngebied en een uitwerkingsgebied. Het kerngebied bestaat uit de voormalige hoogveen- en heidegebieden en omliggende landbouwgebieden. Het uitwerkingsgebied komt overeen met het IBP Vitaal Platteland Zuidoostelijke zandgronden. De Regionale Investeringsagenda voor het NOVI-gebied heeft zowel betrekking op het kerngebied als op het uitwerkingsgebied.

Het leven is goed in het Brabantse land...

Wat is jouw favoriete plek in de regio?

Stijn Steenbakkers,
Voorzitter poho economie
Ik geniet van de stad, van PSV, én van de ruimte en de kwaliteit van leven in het buitengebied.

Frank van der Meijden
Bestuurlijk trekker ontwikkeling Landgoed Gulbergen
Het wandelgebied bij Kasteel Eikenlust in het dal van de Aa in Beek en Donk. Dit prachtige gebied ligt dicht bij onze kernen en steden en biedt een prima balans tussen prettig wonen, werken en leven in onze bijzondere regio.

Daniel Schobben
COO Salvia BioElectronics
De High Tech Campus, waar ook ons bedrijf zit. Een hotspot van technologie, talent en samenwerking, met verrassende initiatieven. Het terrein oogst veel lof, ook op wereldschaal.

Jannet Wiggers
Directeur Team MRE
Ik ben in Geldrop geboren, in Mierlo opgegroeid, heb in Nuenen mijn eerste baan gehad en op de Strabrechtse Heide zijn onze trouwfoto's gemaakt. Ik houd van de regio, en van het feit dat je door groene corridors dwars door het stedelijk gebied overal kunt komen.

Piet Machielsen
Voorzitter adviescommissie Stimuleringsfonds
De Oirschotse Heide. Een gebied met hoge dynamiek: je zit er tegen het vliegveld aan én het is een mooi aaneengesloten natuurgebied waar je helemaal tot rust komt.

Fons d'Haens
Voorzitter poho transitie landelijk gebied
Ik houd ervan dat het landschap steeds verandert in onze regio. De Kempen zijn heel anders dan de Peel of de Dommelvallei. Die rijke variatie, ook qua cultuur-historie, maakt het hier zo mooi.

Frans Kuppens
Voorzitter poho energietransitie
Een plek waar ik naartoe ga als ik nadenk over wat we als overheden achterlaten voor de generaties na ons, is de Baronie van Cranendonck. Een mooi bosgebied met historie.

Erik van den Oord
Project Kipcaravan
Oirschot, de plek waar ik woon, midden in het centrum. Zo'n bijzonder dorp, met heel veel rijksmonumenten. Ook in de Logtse Velden kom ik graag om te wandelen.

Elly Blanksma
Burgemeester van Helmond
Mijn kasteel natuurlijk! Het museum en de omgeving is prachtig. Net als bijvoorbeeld de Cacaofabriek in Helmond. Plekken uit het verleden met een blijvende aantrekkingskracht.

Mathijs Kuijken
Voorzitter poho mobiliteit
Het gebied rond de Ploeg in Bergeijk. Door samenwerking met provincie en bedrijfsleven hebben we het Rietveldgebouw en het park in ere hersteld. Ook begint daar het snelfietspad naar het stedelijk gebied.

Ton van Happen
Voorzitter Raadstafel21
Ik houd van de natuurgebieden die onze regio rijk is. De Peel, de Kempen, de Kampina: als lange afstandswandelaar kom ik er graag. Ontspannen doe ik ook graag op het horecaplein in Geldrop.

Stef Luijten
Bestuurlijk trekker energietransitie de Kempen
Het Ploegpark in Bergeijk. De voormalige fabriek van Weverij De Ploeg en het landschapspark van Mien Ruys zijn rijksmonument. In het bos kun je heerlijk wandelen en kinderen spelen er graag.

Eric Tielemans
Demcon
Ik houd van Eindhoven-stad en de High Tech Campus, én van de natuur eromheen en de kleine dorpjes. Voor mij gaat het juist om de mix van het grote geheel.

Mario Jacobs
Dijkgraaf Waterschap Aa en Maas
Het kasteel in Helmond, waar ik als hoofd economische zaken heb gewerkt. Als je een kind vraagt een kasteel te tekenen, doet hij dat in de vorm van deze oudste waterburcht van Nederland. Bovendien staat in de kasteeltuin het pand van de Visco: industrie en historie ontmoeten elkaar.

John Jorritsma
Burgemeester van Eindhoven en voorzitter MRE
Mijn vrouw en ik zijn graag in de stad om te genieten van cultuur, culinair en de creativiteit die zich in alle toonaarden ontvouwt. Maar ik ben ook heel graag buiten in de natuur. Ik ben warm pleitbezorger van het Van Gogh Nationaal Park. Ik zie het als een verplichting aan onze kinderen om iets moois achter te laten.

*De Peel en de Kempen en de Meierij.
Maar 't mooiste aan Brabant ben jij, dat ben jij.
Guus Meeuwis*

Helm Verhees
Ambassadeur verkeersveiligheid
De Peel. Een prachtig, uniek gebied. Gastvrij en gevarieerd, en heel belangrijk voor de leefbaarheid in de regio.

Frank van der Meijden | burgemeester van Laarbeek en
portefeuillehouder landgoed Gulbergen binnen de MRE

Werken aan een nieuwe toekomst voor landgoed Gulbergen

Het is een uitdagende, complexe, maar vooral mooie klus: de ontwikkeling van landgoed Gulbergen. Sinds eind 2020 is het gebied waar vroeger een vuilstort lag volledig in handen van de MRE. Samen staan de 21 gemeenten voor de taak om een integraal plan te ontwikkelen voor Gulbergen. Frank van der Meijden, burgemeester van Laarbeek en portefeuillehouder landgoed Gulbergen binnen de MRE, vertelt.

Eeuwigdurende nazorg. In de wet is verankerd dat je als gemeente die verantwoordelijkheid hebt voor een voormalige vuilnisstortplaats. Dat geldt dus ook voor landgoed Gulbergen. Maar hoe doe je dat? Wat is de beste bestemming voor die ‘groene bult’ in het landschap van Geldrop-Mierlo en Nuenen? Frank: “Het geeft veel power en dynamiek om bezig te zijn met de ontwikkeling van Gulbergen. We willen het landgoed een nieuwe toekomst geven. Niet kleine stukjes op zich een eigen bestemming geven, maar een integraal plan ontwikkelen voor het hele gebied. En we willen dat zo doen dat alle belanghebbenden en partijen gehoord en gezien worden.”

‘Het geeft veel power en dynamiek om bezig te zijn met de ontwikkeling van Gulbergen’

EEN PLAN DAT AANSLUIT

Het plan voor de toekomst van Gulbergen moet een plan zijn dat kan rekenen op draagvlak van bewoners, bedrijven, bezoekers en andere belanghebbenden. Maar ook een plan dat aantrekkelijk is voor een marktpartij om uit te voeren. Ook moet het aansluiten bij wat er kan, mag en past in Gulbergen. De Omgevingsvisie van gemeenten en provincie is leidend, net als de in het gebied aanwezige plant- en diersoorten, het watersysteem, het verkeer over weg, water en spoor, financiële kaders, milieueisen en andere wet- en regelgeving.

SCENARIO'S

Sinds de MRE het gebied weer in handen kreeg, is de koe bij de horens gevat. Het afgelopen jaar is er al veel overleg geweest. Met de grondgebiedgemeenten Nuenen en Geldrop-Mierlo en met de provincie bijvoorbeeld. De planologische kaders en randvoorwaarden zijn duidelijk. Nu óp naar een integraal ontwikkelplan. “We werken op dit moment aan vier hoofdlijns scenario's. Duidelijk is dat het gebied naast een recreatief karakter ook andere bestemmingen gaat krijgen. Als we de hoofdlijns scenario's hebben voorgelegd aan alle betrokkenen en stakeholders, kiezen we er één. Met dat scenario gaan we dan de markt in. Partijen kunnen zich inschrijven voor de uitvoering. En gelukkig: er hebben zich al veel mensen gemeld die ermee aan de slag willen.”

VERTROUWEN

Hoe dit proces verder gaat lopen én hoe het gebied er over een aantal jaren uit zal zien, dat wordt de komende tijd duidelijk. Frank heeft er alle vertrouwen in. “Het gebied heeft ongekend veel potentie. De weg die we sinds 1999 hebben afgelegd, is best pittig geweest en heeft ons veel kruim gekost, maar ik ben ervan overtuigd dat we er samen sterk uitkomen. De 21 gemeenten zijn verantwoordelijk en het gaat om veel geld. Dus we moeten dit wel goed doen, en dat kunnen we in deze krachtige regio. Als MRE is het belangrijk dat we de komende tijd de boel bij elkaar houden. Je moet de guts hebben om hier iets goeds van te maken. Dat zijn we de regio en de generaties na ons verplicht.”

LANDGOED GULBERGEN

Landgoed Gulbergen is een groene zone van zo'n 325 hectare in de gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen. Jarenlang was het een vuilstort, nu is het een groen, landschappelijk gebied. Geliefd onder golfers, wandelaars en fietsers, onder meer vanwege het prachtige uitzicht dat je er hebt vanaf het hoogste punt van Brabant.

Nadat de vuilstort in de jaren '90 werd gesloten, verplichtte de RAZOB zich tot de realisatie van landgoed Gulbergen, een duurzaam recreatief uitlooph gebied. Met de overname door Essent Milieu in juli 2003 ging de verplichting van RAZOB over naar Essent (nu Attero). Ondanks vele plannen en ontwikkelingen, is er onder regie van Attero nooit een voldragen en integraal ontwikkelingsplan voor het hele gebied gekomen.

De 21 samenwerkende gemeenten in Metropoolregio Eindhoven hebben in december 2020 -na een periode van pittige onderhandelingen- het volledige eigendom van het gebied terug in handen genomen. De komende tijd ontwikkelt de MRE, in samenwerking met betrokkenen en belangstellenden, een plan voor het gebied. Dit plan moet bijdragen aan het gezonde evenwicht in de regio tussen wonen, werken en recreëren.

‘SAMENWERKEN LIJKT VANZELFSPREKEND, MAAR DAT IS HET NIET’

De 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven ‘zijn’ de samenwerking. Ambtenaren, burgemeesters, wethouders en raadsleden zoeken elkaar op en vinden elkaar, wisselen kennis uit en ontwikkelen beleid. Team MRE, een relatief compacte organisatie met procesmanagers, faciliteert en organiseert de samenwerking. Jannet Wiggers, directeur Team MRE, licht toe.

Wat Team MRE doet? Jannet: “Wij ontwerpen en organiseren het proces van de samenwerking. We zorgen dat de verschillende belangen, meningen, perspectieven en ideeën op tafel komen en dat die samenkomen in een breed gedragen voorstel. Ook bedenken we het besluitvormingsproces voor de regionale opgaven. De actieve ambtelijke inzet van de 21 gemeenten is daarbij onmisbaar. Verder zijn we een schakel met andere overheden zoals de provincie en het Rijk, en andere partijen zoals kennisinstellingen en bedrijven.”

‘De actieve ambtelijke inzet van de 21 gemeenten is onmisbaar’

TROTS OP RESULTATEN

Jannet is trots. Op Team MRE (‘iedereen werkt met passie en hart voor de regio samen met de gemeenten om ambities waar te maken’), en zeker ook op wat de 21 gemeenten de afgelopen jaren ambtelijk en bestuurlijk met elkaar hebben gerealiseerd. “Kijk naar de Regionale Energiestrategie, het Streefbeeld Transitie Landelijk Gebied, het herstelplan economie en de Omgevingsagenda. We zijn aangewezen als NOVI-gebied, dankzij een succesvolle lobby om dit op de Rijksagenda te krijgen. Daar plukken we straks de vruchten van als het gaat om de transitie van het landelijk gebied. We hebben ook masterclasses en Metropoolconferenties georganiseerd om met elkaar na te denken over de ontwikkelingen in de regio. Een veelvoud aan verschillende resultaten dus, in een relatief korte periode van drie jaar. De hele keten zorgt ervoor dat dit allemaal bereikt kan worden: wij faciliteren de processen, de gemeenten leveren hun inhoudelijke expertise, bestuurders staan aan de lat voor de lobby en besluitvorming.”

NIET VANZELFSPREKEND

Samenwerken lijkt vanzelfsprekend, maar volgens Jannet is het dat niet. “Iedereen moet zijn bijdrage leveren en er zijn best voor doen. Besluitvorming vraagt om zorgvuldigheid omdat we te maken hebben met verschillende belangen. Dat doe je niet op een achternamiddag. Ondanks dat alles is de afgelopen jaren gebleken dat de samenwerking heel steady is. Daarom vind ik het persoonlijk ook zo mooi om voor dit samenwerkingsverband te werken. Je kunt het heel druk hebben met de inhoud, maar uiteindelijk gaat het erom dat partners kunnen samenwerken om inhoudelijk iets te kunnen realiseren met elkaar. Daar ligt de sleutel voor succes.”

**FRANS KUPPENS
EN RENÉ MIESEN
OVER TEAM MRE**

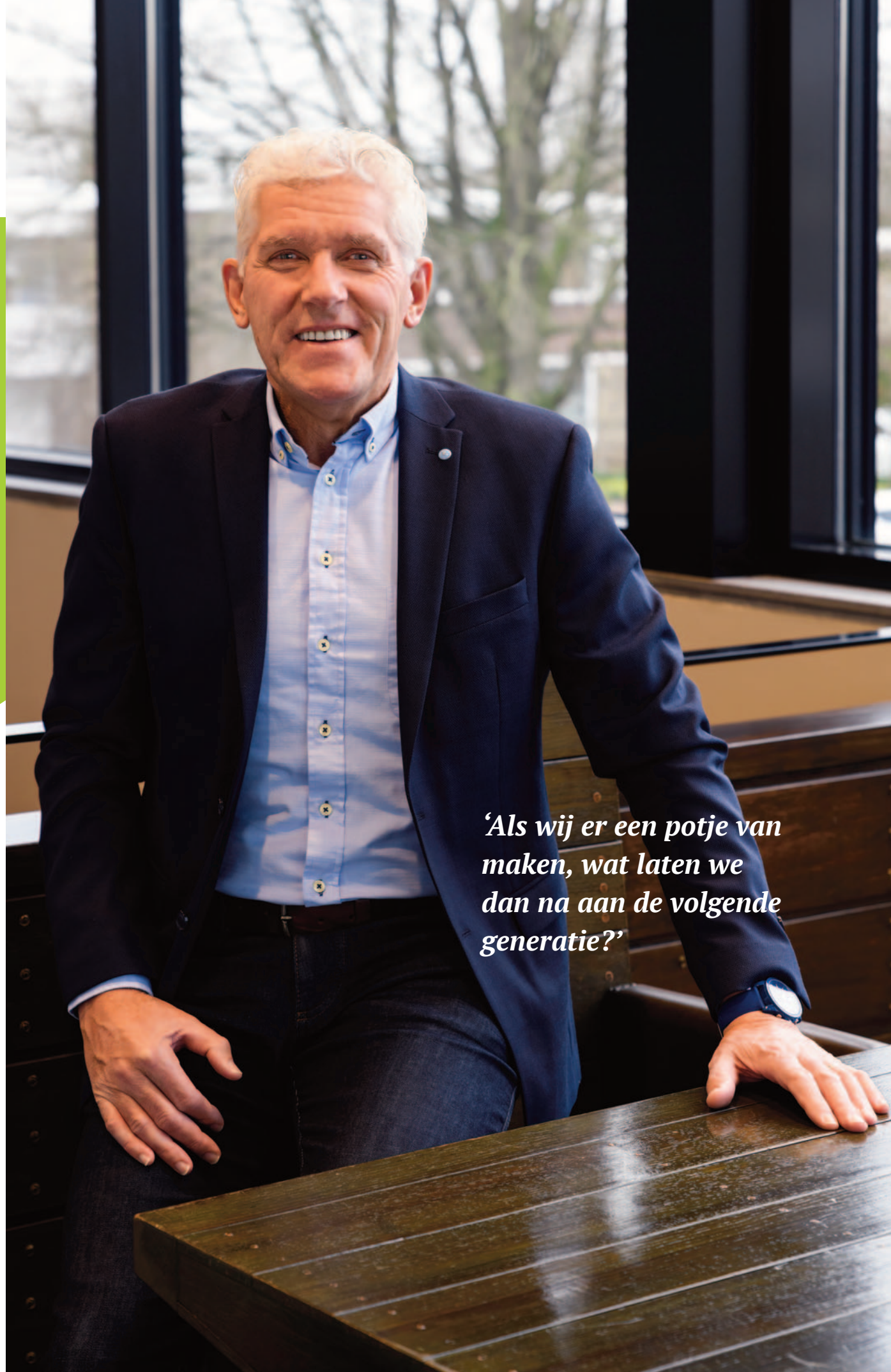
‘Het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES) was een intensief traject. Elke week kwamen we met alle betrokkenen samen in één gebouw. Zo ontstond er maximale kennisdeling en kruisbestuiving, ook in de wandelgangen. Het proces verloopt rustig, omdat iedereen aan de voorkant meegenomen is. Dat geeft vertrouwen in de toekomst.’

Frans Kuppens, voorzitter poho energietransitie

‘Bij Team MRE denk ik aan ‘ons samen’, niet aan ‘zij’ en ‘wij’. In 2020 maakten we de eerste Omgevingsagenda voor Zuidoost-Brabant. Dat was in het begin zoeken, want er waren geen voorbeelden. En je wil uiteindelijk ook méér dan een document maken: het gaat ook om het ontwikkelen van een manier van samenwerken aan de kwaliteit van de regio. Samen zijn we daar goed uitgekomen.’

René Miesen, strategisch adviseur gemeente Helmond

‘Als wij er een potje van maken, wat laten we dan na aan de volgende generatie?’

Frans Kuppens | voorzitter portefeuillehoudersoverleg energietransitie

‘Een gedragen RES waar we mee verder kunnen’

Het doorontwikkelen en opleveren van een Regionale Energiestrategie (RES), en het versnellen van de energietransitie door het verbinden van partijen. Dat zijn kortweg de hoofdpunten waar de Metropoolregio Eindhoven aan werkt binnen het thema energietransitie. Frans Kuppens, wethouder in Cranendonck, is de bestuurlijk trekker van dit thema en voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg (poho) energietransitie. We spraken hem over het proces op weg naar de RES.

Wat is er de afgelopen jaren gedaan en bereikt op het thema energietransitie?

“Ontzettend veel. We zijn zo’n 3,5 jaar geleden van nul gestart en nu ligt er een Regionale Energiestrategie. We hebben vanaf het begin met de 21 gemeenten gezegd: dit gaan we echt samen doen en niet door een bureau laten uitvoeren. We vonden het heel belangrijk om kennis te delen en die samen te brengen. We hebben werkgroepen geformeerd op verschillende onderwerpen als besparing, warmte, opwek (wind- en zonne-energie) en financiële participatie. Alle werkgroepen kwamen één keer per week samen in één gebouw. Zo ontstond er kennisdeling en konden we veel expertise opbouwen. Elke gemeente heeft zijn best gedaan om steeds input te blijven leveren. Waar nodig hebben we extern expertise ingehuurd, bijvoorbeeld mensen die specifiek iets weten over energieopwekking. Het was een zeer intensief traject met als resultaat een gedragen RES waar we mee verder kunnen.”

Wat zijn de hoofdpunten uit de RES?

“In de toekomst willen wij als regio geen CO₂ meer uitstoten. Met onze energiehuishouding willen we daar optimaal aan bijdragen. Dat doen we om te beginnen door minder energie te gebruiken, bijvoorbeeld door het beter isoleren van huizen. Vervolgens werken we in kleine stappen naar duurzame opwek toe. Waar en hoe we dat willen doen, staat in de RES. Verder verkennen we de kansen op het gebied van innovaties. Waterstof bijvoorbeeld, of het winnen van warmte uit ijzerpoeder. Zeker in onze regio liggen er veel kansen op innovatievlak.”

Waarom moet je dit samen aanpakken?

“De energietransitie is een taak van ons allemaal. De urgentie is voelbaar: we hebben al te maken met schaarste. Deze transitie is een logische volgende stap in onze energievoorziening. We hebben kolen gestookt, gas gebruikt, en wij moeten nu de stap zetten om van het gas af te komen en over te gaan naar andere vormen van energie.

Het is een opdracht die je als individuele gemeente onmogelijk alleen kunt invullen. We gaan op verschillende plaatsen in de regio energie opwekken en willen niet dat het één grote lappendeken wordt, maar dat er samenhang is.

Bovendien is de opgave complex omdat er op alle schaalniveaus en vanuit verschillende branches partijen betrokken zijn. Samenwerking is écht onmisbaar. Niet alleen als 21 gemeenten, ook met bedrijven, energiemaatschappijen, netbeheerders, waterschappen, provincie, woningcorporaties, milieuorganisaties, bouwbedrijven en kennisinstellingen.”

Waar ben je trots op?

“We hebben elkaar als 21 gemeenten vastgehouden en steeds gewerkt naar het doel dat we voor ogen hebben. En we hebben alle betrokkenen steeds gehoord, samengebracht en betrokken. Dat moet ook: alleen dan kun je deze grote complexe transitie aan.”

Wat staat er voor de (nabije) toekomst op stapel voor dit thema?

“De grootste uitdaging wordt de komende tijd: hoe kunnen we de uitvoering van de RES organiseren? Hoe houden we het tempo erin? Een grote bottle neck is het elektriciteitsnetwerk. Dat zit al best vol. Bovendien is er een enorm tekort aan technische mensen. Het is belangrijk dat we blijven focussen en niet alles tegelijk willen doen. Stap voor stap werken aan die transitie.”

Wat drijft jou om dit werk voor de regio te doen?

“De toekomst. Als wij er een potje van maken, wat laten we dan na aan de generaties na ons? Je moet beseffen dat je maar een korte tijd hier op aarde rondloopt. Daarom wil ik me zeker ook inzetten voor dit duurzaamheidsthema. Als iedereen dat doet, komen we samen verder.”

Stef Luijten | bestuurlijk trekker energietransitie Kempengemeenten

‘Samen oplossingen vinden voor netcongestie’

“Als Kempengemeenten zijn we al jaren actief op het vlak van energietransitie. We willen samen energieneutraal worden. Daarvoor hebben we eerst een haalbaarheidsonderzoek laten doen, gevolgd door een Milieueffectrapportage. Om energie-neutraal te worden, is naast opwek op daken ook grootschalige opwek nodig: zonneweides en/of windmolens. Gezien de ruimte die we hier hebben kan dat op veel plekken, maar we maken bewuste keuzes om gebieden open te stellen voor initiatieven door een zorgvuldig doorlopen proces.

Het belangrijkste resultaat van dit proces dat we hebben doorlopen, is dat er draagvlak ontstaat. De energietransitie leeft hier echt: gemeenteraden staan positief tegenover de ontwikkeling van duurzame energie in een aantal zoekgebieden, andere partijen verkennen de invulling van die zoekgebieden en er ontstaan initiatieven bij bedrijven bijvoorbeeld, die hun eigen panden verduurzamen. Die betrokkenheid is mooi.

We willen echt aan de slag met de energietransitie. Maar toen bleek er een kink in de kabel: netcongestie. Ons hoofdstation in Hapert blijkt vol. Particulieren kunnen nog wel aangesloten worden op het elektriciteitsnet, maar ondernemers met zonnepanelen op hun dak die graag willen terugleveren op het net, kregen ‘nee’ als antwoord en een wachttijd van vier tot zeven jaar. Geen goed nieuws natuurlijk.

We hebben de handen ineens geslagen: Remco Bosma, de burgemeester van Bladel, ik als trekker van de energietransitie in de Kempen en Paul van Nunen, directeur van Brainport Development. Wekelijks zitten we bij elkaar om te praten over oplossingen. Bureau Bilfinger Tebodin helpt ons met technische kennis. Ons hoofddoel: ruimte creëren op het net om de initiatieven van particulieren en ondernemers door te kunnen laten gaan én om nieuwe bedrijven die zich hier willen vestigen een aansluiting te kunnen bieden.

Eén van de dingen die we gaan doen, is een energiedashboard opzetten. Daarop houden we bij wat we per industrieterrein of groter gebied opwekken, wat er teruggeleverd wordt en wat we meer opwekken dan we zelf gebruiken. Dat kunnen we aan bedrijven leveren. Of we slaan energie op in batterijen of gebruiken het voor het maken van waterstof. Die opties willen we begin 2022 gaan onderzoeken in een pilot op een bedrijventerrein.

Als het werkt, kunnen we in de toekomst bedrijventerreinen wat meer los krijgen van het net, en zo het net ontlasten. Zo proberen we zelf een deel van de netcongestie te verhelpen. Als je blijft wachten, komen we als Kempengemeenten niet verder, en onze inwoners ook niet. We hebben elkaar nodig: het verbinden van mensen en partijen is iets waar ik me graag voor inzet. Want als we allemaal alleen aan het werk gaan, dan komen we er niet.”

OPGAVEN EN RESULTATEN THEMA ENERGIETRANSITIE

De regionale opgaven binnen het thema energietransitie zijn:

1. Opleveren en doorontwikkelen Regionale Energiestrategie (RES).
2. Versnellen van de energietransitie door het verbinden van partijen.

RESULTATEN 2018–2021 DE HIGHLIGHTS

- 1 Regionale Energiestrategie (RES) voor Metropoolregio Eindhoven. Tot stand gekomen door intensieve samenwerking tussen de ambtenaren en bestuurders van de 21 gemeenten, provincie, waterschappen en Enexis.
- Een doorlopen MER-procedure (Milieu Effect Rapportage) vóór het opstellen van de RES. Dat gaf veel inzicht in mogelijke locaties voor energieopwekking, en wat betrokken partijen en inwoners daarvan vinden.
- Een aanzet tot een Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES.

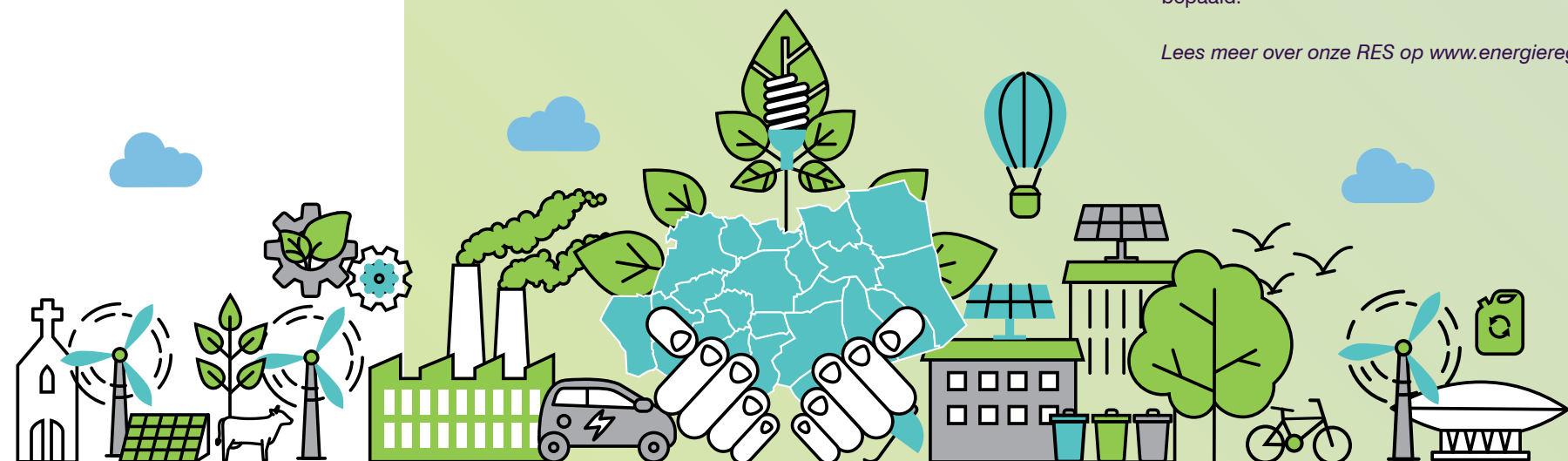
DE REGIONALE ENERGIESTRATEGIE (RES)

De energietransitie is de overgang van energie uit fossiele brandstoffen zoals gas en steenkolen naar volledig groene energie (uit bijvoorbeeld zon, wind en biomassa). In de Klimaatwet staat dat in 2050 de uitstoot van CO₂ met 95% verminderd moet zijn. Als tussenstap zullen we uiterlijk in 2030 49% minder CO₂ uitstoten dan in 1990. Inmiddels wordt in Europees verband en ook in Nederland in het kader van het nieuwe regeerakkoord gesproken over aanscherping van deze doelstellingen.

Als regio moeten we aan het Rijk laten zien hoe en in welke mate wij bijdragen aan de afspraken in het Klimaatakkoord. Dat doen we met een Regionale Energie Strategie, de RES.

In de RES van de MRE staan afspraken over de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de opslag en energie-infrastructuur die daarvoor nodig is. Belangrijke onderdelen van de RES zijn de ontwikkeling van aanpakken om energie te besparen, de inventarisatie van mogelijke locaties voor (grootschalige) projecten voor opwekking van energie uit zon en wind en de inventarisatie van de vraag naar warmte en het aanbod aan duurzame warmtebronnen. De volgende fase breekt nu aan: de uitvoering van de RES. Dit gebeurt stap voor stap door alle 21 gemeenten volgens randvoorwaarden en afspraken die we gezamenlijk als regio hebben bepaald.

Lees meer over onze RES op www.energieregionmre.nl

Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) deelt het pand met team MRE en maakt onderdeel uit van de Metropoolregio Eindhoven. Het centrum herbergt informatie uit het verleden en stelt informatie veilig voor de toekomst. In de 13 kilometer archief en in het enorme e-Depot van het RHCE bevinden zich schatten vanaf het jaar 1300, waaronder brieven van Van Gogh en van directeuren van vele industriële bedrijven uit de regio. Maar ook meters film en heel veel fotomateriaal. Particuliere archieven vertellen samen met de 20 gemeente-archieven de geschiedenis van Brainportregio Eindhoven. Door in de archieven te duiken zie je welke weg is afgelegd: van ruig landschap tot slimste regio. Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling die het RHCE heeft doorgemaakt. De rode draad? 'Samen sta je sterk'.

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN

VAN RUIG LANDSCHAP TOT SLIMME REGIO

RUIG LANDSCHAP

Vóór 1850 bracht de bodem in de Kempen en in de Peel weinig gewassen voort, waardoor grootschalige landbouw niet mogelijk was. Mensen leefden van wat het land nog opbracht en boeren hadden vaak geen eigen grond, maar men deelde die met een groep. Na 1900 begon het transformatieproces. Zo kwam er onderwijs, onderzoek en voorlichting in de land- en tuinbouw. Ook ontstonden er landbouworganisaties zoals de Noord-Brabantse Christelijke Boerenbond (NCB) en was er de opkomst van coöperaties zoals de Boerenleenbank, Coöperatieve Handels Vereniging (CHV), Eiermijn en Zuivelbond/Campina. Door samen te werken en kennis te delen werd de agrarische sector succesvol.

INDUSTRIALISERING

De komst van verharde wegen, spoorwegen, en kanalen vergrootte de bereikbaarheid van de regio en maakte het vervoeren van grondstoffen en eindproducten aanzienlijk makkelijker. Hier kwam direct de samenhang naar voren: lokale ondernemers financierden mede de aanleg van het Eindhovens kanaal. Met de komst van de stoommachine veranderde de kleinschalige huisnijverheid in industriële fabricage. Dit vergrootte de werkgelegenheid aanzienlijk. Dorpen rond Eindhoven, zoals Woensel, Tongelre, Stratum, Strijp en Gestel groeiden in omvang. In 1920 volgde dan ook de vorming van het huidige Eindhoven.

De ondernemersgeest was begin 20e eeuw al ruimschoots aanwezig. Er waren bedrijfsactiviteiten in grof keramiek

(steenfabrieken), textiel, tabak/sigaren, metaal (zinkindustrie, klokken, auto's, bussen), houtindustrie (lucifers, sigarenkistjes, klompen, meubels), leerlooierijen/leerverwerking, gloeilampen en later ook elektronica. Bedrijven zorgden voor goede woonvoorzieningen voor hun fabrieksarbeiders, de aanleg van waterleiding en riolering en gemeenschapsvoorzieningen als sport/recreatiefaciliteiten. Zorg voor het bedrijfsresultaat en zorg voor elkaar waren onlosmakelijk verbonden.

LINKS:

- Verkeersdrukte in 1928 bij de Woenselse spoorwegovergang aan de Parallelweg.
- Casper met een pamflet uit de Tweede Wereldoorlog.

RECHTS:

- Opkomst van de tabaksindustrie: in 1905 werd sigarenfabriek Mignot & De Block opgericht.
- Philippe, Hanneke en Gerard met de langste charter (452cm) uit het RHCE archief. In 1508 geschreven door Maximiliaan.
- Prentbriefkaart van het Brabantse platteland uit 1900-1920.

NA DE OORLOG

Na de Tweede Wereldoorlog stond Noord-Brabant voor een belangrijke missie. Niet alleen was de wederopbouw noodzakelijk, er moest ook werkgelegenheid worden gecreëerd. Met name voor werkloze boeren. Bedrijven werden dan ook gestimuleerd om zich in dorpen te vestigen, het liefst op maximaal 15 minuten fietsen van woonplaatsen van het personeel.

De economische crises in de jaren '80 en '90 hadden een grote impact op de regio Eindhoven. De werkloosheid behoorde tot de hoogste van Nederland. Om dit aan te pakken werd er een strategisch reddingsplan gemaakt onder regie van burgemeester Welschen van Eindhoven, samen met de Kamer van Koophandel en de TU/e. Kennis was de belangrijkste factor in dit nieuwe samenwerkingsmodel. Het mobiliseren van kennis bij bedrijven, universiteit en hogeschool bleek een juiste zet. Bedrijven groeiden uit tot wereldleiders, in high tech en innovatie. De regio kreeg dan ook de naam Brainportregio Eindhoven en werd in 2011 uitgeroepen tot de slimste ter wereld.

PRESERVEREN VOOR DE TOEKOMST

Het RHCE heeft net als de regio Zuidoost-Brabant een hele weg afgelegd. Wat betreft het aantal deelnemende gemeenten is het RHCE een van de grotere instituten in Nederland. Daarnaast is de organisatie koploper op het snijvlak van informatica/digitaal informatiebeheer en archivistiek. Het RHCE werkt in het belang van burgers en instellingen en levert service ten behoeve van transparante informatie, raadpleegbaarheid daarvan en toepassing van moderne technologische ontwikkelingen. Interactie met inwoners en bestuurders is daarbij essentieel. Samen met 20 aangesloten gemeenten behouden wij de geschiedenis en het heden voor de toekomst.

DIENSTEN RHCE EXTERN

- Voorzieningen: e-Depot en analoog depot
- Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer
- Advisering (Gemeenten, Erfgoedpartners, Publiek)
- Raadpleegbaar stellen, scannen op verzoek
- Publieke dienstverlening aan burgers en organisaties

rhce

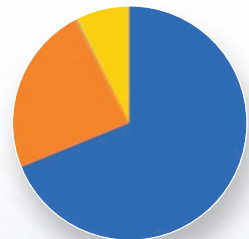
Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

Raiffeisenstraat 18, 5611 CH Eindhoven
040 264 99 40, info@rhce-eindhoven.nl
www.rhce-eindhoven.nl

FINANCIËN

INKOMSTEN

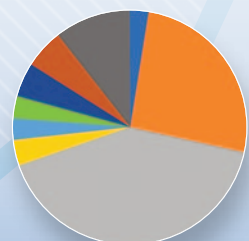
Herkomst middelen Metropoolregio Eindhoven Werkprogramma 2022

Gemeenten - inwonerbijdrage	7.856.737	69%
Gemeenten - aandeelhouders Brainport Development	2.703.429	24%
Provincie	20.000	0%
Bijdragen reserves & voorzieningen	841.690	7%
TOTAAL	11.421.856	100%

UITGAVEN

Besteding middelen Metropoolregio Eindhoven Werkprogramma 2022

Economie	288.357	3%
Stimuleringsfonds	2.963.877	26%
Brainport Development	4.705.393	41%
Transitie landelijk gebied	407.094	4%
Energietransitie	335.852	3%
Mobiliteit, incl. GGA	354.987	3%
Samenwerking en strategie	538.125	5%
Gulbergen	621.699	5%
Overhead	1.188.057	10%
Heffing VPB	5.000	0%
Onvoorzien	13.423	0%
TOTAAL	11.421.856	100%

De MRE is financieel gezond. De afgelopen jaren hebben we onze doelen kunnen bereiken zonder dat we de inwonerbijdrage die de 21 gemeenten inbrengen hebben moeten verhogen. Van die inwonersbijdrage bekostigen we het procesmanagement door de werkorganisatie van de MRE, en gaat er jaarlijks 3 miljoen euro naar Brainport Development en 3 miljoen naar het Stimuleringsfonds. We hebben daarnaast zelfs nog geld kunnen vrijmaken voor de corona Herstelaanpak.

Mathijs Kuijken, adviseur van het Dagelijks Bestuur van de MRE op het gebied van financiën

COLUMN

A day in the life

Als u mij vóór half maart 2020 gevraagd zou hebben een column met als onderwerp: 'A day in the life' te schrijven, zou die er heel anders hebben uitgezien. U zou dan gelezen hebben over dagen op kantoor, over onze band met het centrum van de stad, over kantoor-, telefoon- en ambtenarenhumor, over vergaderingen in en buitenshuis (onze Metropoolconferenties zijn legendarisch!), over hoe het is te reizen naar vergaderingen in Asten en Deurne aan de ene kant en Bladel en Reusel aan de andere kant van de regio.

Maar ja, met het bezoek van tante Corona werd alles anders.

Het beeld van de collega die op 16 maart 2020 bij ons binnenliep met de tekst: "We gaan het gebouw leegmaken, vanaf nu moeten we allemaal thuis werken", zal mij altijd bijblijven. Haar gezicht was een combi van ontgaan-zijn en lacherigheid. Dit was vast een raar, paniekerig uitinkje van overdreven overheidsregelgeving...

"Ja, ja", bromden wij een beetje ontstemd en verbaasd, "we maken dit nog effe af, zo'n vaart zal het wel niet lopen."

Nou, zo'n vaart liep het wel: twintig minuten later was ze er weer. We moesten nu toch echt het gebouw verlaten. En wij gingen.

U en ik weten inmiddels wat voor vaart het liep: we zijn ruim anderhalf jaar verder en 'a day in the life' betekent inmiddels thuiswerken, mondkapjes, anderhalve meter, geen restaurants en theaters open, wél restaurants en theaters open, geen vakanties, wél vakanties. Prikken van allerlei soort, verschrikkelijke toestanden in zieken- en verpleeghuizen, en deze volgorde is geheel onvolledig en willekeurig. Maar: er is wel degelijk nog 'a day in the life'.

Ik werk sinds mijn negentiende. Dat is meer dan veertig jaar en deze (laatste!) fase is anders dan alle fases hiervoor: ik heb nu thuis mijn eigen werkplek ingericht. Ik mail me helemaal suf, had in het begin veel moeite met de totaal andere dag-indeling maar heb een modus gevonden. De humor is terug: met collega's van binnen en buiten de MRE gillen we tijdens Teams-vergaderingen van de lach en gaan we daarna efficiënt over tot de orde van de dag. Ik kan inmiddels bondig formuleren, omdat je alle vragen via de mail moet stellen en dan niet kunt roepen "Kijk es effe mee, want dat dingetje hier op mijn dingetjes zegt weer piep!" of "Wie zit er ook al weer in die Dingetjes-werkgroep?".

Ik heb ook geleerd tussen twee mails door de wasmachine een slinger te geven, of poes Sammie zijn dagelijkse blikkie. Ik heb veel contact met mijn directe collega's bij de MRE, via Teams en telefonisch met de andere (geweldige!) bestuurs-secretarissen uit de 21 gemeenten van onze MRE.

Het is anders, het wordt nooit meer zoals het was, maar er blijft een 'day in the life'!

Marlies Geurts
Secretaresse bij de Metropoolregio Eindhoven

door te kennen

het is pas samen
als het werkt

als je hoort
door te luisteren
ziet
door te kijken
neemt
door te geven
erkent
door te kennen

niet de regels maken ons
maar de ruimte ertussen
de kansen
de wensen

niet de hokjes maken ons
maar de ruimte erbuiten
de verhalen
de mensen

samen
werkt het
komt het
samen

*Merel
Morre*

voor Metropoolregio Eindhoven